

HİTLERİN İSTEDİĞİ TOPRAKLAR Alman Devlet Reisi son nutkunda Ukranya, Sibirya ve Ural'ın Almanyaya lüzumundan bahsetmiş

Sovyetler diyorlar ki: "Hitlerin yalnız Şarka doğru genişlemek istediğini zannedenler yanılıyorlar, o Çekoslovakya ile Fransayı parçalamak da istiyor,,

Nurenberg nutkundan bir parça: "Bolşevik Yahudileri Almanyanın 18 misli geniş topraklara mâlik olmalarına rağmen halkı besleyemiyorlar. Biz ise bir dönüm toprak için çarpışmak, uğraşmak mecburiyetindeyiz!,,

Hitler Nurenbergte son nutkunu söyler ve askeri teftiş ederken
(Yazısı 8 inci sayfada)

Hamallık işinin islahına rıhtımlardan başlandı

Hamal ücretleri kendilerine değil, yolcu salonundaki gişelere verilecek, yolcular hamalları takip etmek mecburiyetinde kalmıyacaklar

Bir hamal grubu (Yazısı 8 inci sayfada)

Faşist devletler Balkanlarda faaliyete geçtiler

Alman propaganda Nazırı Atınaya geliyor, Romanya Kralının Roma seyahati şayiaları devam ediyor

İtalya, Avusturya ve Macaristan arasında Viyanada bir toplantı

Paris, 16 (Hususî) — Büyük Faşist devletlerin son günlerde Orta Avrupa ve Balkanlarda gösterdikleri faaliyet burada nazarı dikkati celbetmektedir. Bu meyanda Avusturya nazırlarından Şmit'in Roma seyahati ve Musolini ile uzun mülâkâtı bura siyasi mahafilinde ehemmiyetle karşılanmıştır. Bu ziyaretin, neşredilen tebliğlere rağmen, mühim ve yeni bir siyasi faaliyetin başlangıcı olduğu Havas ajansının verdiği haberlerden anlaşılmaktadır.

(Devamı 8 inci sayfada)

Adliyeye yapılan garip bir ihbar ve şikâyet

Davacı soruyor: "Ben bu adamları vursaydım beni haksız çıkarır mıydınız?,"

Bir emrin ağılebi ihtimal yanlış anlaşılmasından ve yanlış tatbik edilmesinden doğmuş garip bir hâdise münasebetile müddeumumiliğe müracaat e-

(Devamı 8 inci sayfada)

Hükûmetin Elektrik ve Tramvay Şirketlerinde yaptırdığı tetkikat Bu şirketler de satın mı alınıyor?

Nafia Vekâletinden bir heyet dün Şirketlerin kuruluşlarından bugüne kadar olan bütün hesaplarını gözden geçirmeye başladı

Elektrik ve Tramvay şirketleri binası

Elektrik Şirketinin hesaplarını tetkik etmek üzere Nafia Vekâletinden şehrimize bir heyet gelmiştir. Heyet Nafia Vekâleti Teftiş Heyeti Reisi Şe-fiğin riyasetinde yedi kişiden mürek-

keptir. İmtiyazlı şirketler müdürü umî Emin, Şirketler başmüfettişi İbrahim ve hükûmet komiserleri de bu heyet arasında bulunmaktadır.

(Devamı 8 inci sayfada)

İLME VERİLEN YENİ KURBANLAR

Kutba giden gemi İzlanda civarında battı

Gemide bulunanlardan yalnız bir kişi kurtuldu, heyeti seferiye reisi meşhur kâşif Şarko da kurbanlar arasında

Paris 16 (Hususî) — Maruf kâşif Batist Şarkonun riyasetinde bir heyeti seferiye hâmil bulunan Purkuvapa gemisi İzlanda adası açıklarında batmıştır.

Şimal kutbunda tetkikat yapmak üzere yola çıkan gemide 30 kişi bulunuyordu. Fırtına gayet şiddetli olmuş ve gemi birkaç saat içinde dalgalar ara-

sında kaybolmuştur.

Heyeti seferiyeden yalnız bir kişi kurtarılmıştır. Boğulanların cesetleri dalgalar tarafından İzlanda sahillerine atılmıştır. Bunlar arasında maruf kâşif Şarkonun da cesedi bulunmuştur.

Bu haber bütün Fransada derin bir teessür uyandırmıştır. Birçok keşiflere meşhur olan Şarko 69 yaşında idi.

Katolik Ermeniler Memnun!

"Kiliselerimizin idaresine Evkaf'ın el koyması çok iyi oldu. Artık vakıflarımızın iradı gelişigüzel harcanmayacak, maksada sarfedilecek,, diyorlar

İdaresi Beyoğlu Vakıflar Müdürlüğüne geçen kiliselerden biri
(Yazısı 8 inci sayfada)

Hergün

Memlekette iktisadi Hareketi arttırmalıyız.

Yazan: Muhittin Birgen

Geçen gün Viyana gazetelerini karıştırırken Avusturyanın bütçe sine ait bir kaç rakam gözümü ilaştı; bu rakamlar üzerinde durdum, kaldım ve düşünmeye başladım:

Avusturya ile Macaristan cihan harbinin başlıca iki mazlûmudur. En çok zulüm bunlara yapılmıştır; elindeki budanmış mahlûka bakarak:

«Hah, şimdi bir kuşa benzedin!» diyen Nasreddin Hoca, bu iki memleketin budandıktan sonraki hallerini görseydi:

«Zavallılar, siz şimdi bir kuşa bile benzemediniz!»

Demekten kendini alamazdı. Sade toprakları değil, iktisadi kuruluşu da bir kuşa benzetilmiş olan Avusturyanın bugünkü nüfusu 6 milyon kadardır; hemen bizim üçte birimiz.

Öyle bir millet ki nüfusunun yüzde otuzu yalnız bir şehirde oturuyor. İşte, bu milletin bütçesi, şu sıralarda ordu ihtiyacı için sarfedilmesi düşünülen paralar hesap edilmemek şartıyla, iki milyar şiline yakındır. İki milyar şilin, resmi para rayicine göre, yedi yüz küsur milyon, düşünün piyasaya rayicine göre de hemen hemen beş yüz milyon Türk lirası eder.

Avusturyada bütçe rakamları hususî rayiç ile pek az alakadar olduğuna göre hesabımızı resmi rayiçe göre de tutabiliriz. Demek oluyor ki 6-7 milyonluk bu memleket bu kadar vergi veriyor; fakat, Avusturyada sade devlet değil, hususî idareler ve belediyeler de hayli yüksek bütçelere sahip olduğuna göre demektir ki Avusturyada yaşayan ve hayatları temellerinden sarsılmış ve yirmi senedir hâlâ düzelememiş olan insanlar, bize nazaran kat kat fazla vergi veriyorlar.

Bu parayı nasıl veriyorlar? Neden dolayı, daha çok azını, üç misline yakın fazla nüfusumuzla verebilmek için, biz bu kadar güçlüğ çekiyoruz? Kendi kendime bu suali soruyorum ve o zaman gözlerimin önüne Avusturyanın hayatı geliyor: Bu küçük memlekette büyük bir hareket vardır. Bir zamanlar İsviçreyi dolduran turistler, yavaş yavaş Avusturyaya dönmüşlerdir; fakat, hareketi yapan sade bu turistler değil, memleketin de kendi kendine bir hareketi vardır. Niçin? Çünkü hayat ucuzdur; çünkü ucuzluk hareket yapar ve milletlerin bütçelerine kuvvetli memelerle bol bol gıda veren süt-anası da budur! Hareket! Hareket!

Zaten bütün hayat ta muazzam ve ahenktâr bir hareketten, bir hareket küllünden ibaret değil midir? Eğer bugün Avusturyalıları yaşiyabiliyorlarsa hayatlarını sırf bu harekete ve bu hareketi yapan ucuzluğa borçludurlar. Sizde bu ucuzluk hakkında bir fikir vermek için bazı küçük notlar vereyim:

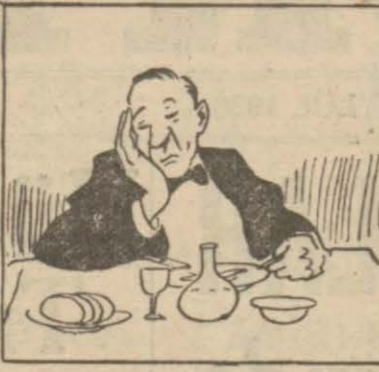
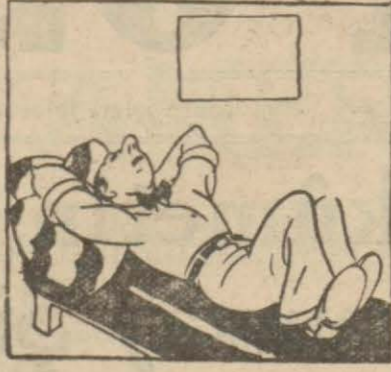
Viyana'da en güzel yerlerde birinci sınıf lokantalar vardır ki buralarda iyi bir tabldot daimî müşteriler için azami 75 kuruşa mal olur. Avusturyanın ikinci derecedeki şehirlerinden birinde, geçen sene, güzel bir otelin tıklım tıklım dolu olduğu için arka tarafında bulabildiğim gayet temiz oda için ertesi gün benden yalnız kırk kuruş ücret almış olduklarını çok iyi hatırlarım. Viyanada taksilerin büyük bir kısmı 12 kuruşla hareket eder.

Avusturya hudutlarından gelip geçen turist otomobillerinin benzin depoları hududa mutlaka boş girerler ve huduttan da dolu olarak çıkarlar. Avusturyadan İtalyaya giden bir insan, eğer her iki tarafı da tanyorsa, çocukları için mutlaka iki kilo bombon götürmeği kâr sayar. Giyim işleri de buna göredir. İşte bunun içindir ki Avusturyada - ve tıpkı ona benzeyen Macaristanda - asgarî para ile azami bir hayat seviyesi temin edilebilir ve bu sayede memleket, yüksek bir iktisadi hareketin nimetlerinden istifade eder.

Türkiye de böyle bir harekete muhtaçtır. Türkiyenin iktisadi hayatına da bir dönme sür'ati vermek lazımdır. O zaman insanlar daha keyifli olurlar ve

(Devamı 8 inci sayfada)

Resimli Makale

Hayatta hayal ile avunmayı itiyad edenlerin muhtelif tipleri vardır, bunlara her yerde rastgellersiniz.

Bir kadeh rakıyı sırf bugünkü vaziyetini unutmak, avunmak ve düşünmek için içenlerden başlayarak..

Sigara dumanı arasında kendisini büsbütün başka adam farzedene varınca kadar bir çok nümune ler görürsünüz..

Bunların hepsi de afyon çeken Çinliye benzerler. Hayal ile avunmaktan çekininiz, hayal insanı âtil ve tenbel yapar.

SÖZ ARASINDA

Doktorlar hastalarını Uzaktan tedavi Edebileceklermiş

İngilterenin büyük gazetelerinden biri şu inanılması güç haberi vermektedir:

Fennî sürprizler arasında yaşıyoruz. Bunun en büyük delili elektrikle meşgul bulunan bir İngiliz operatörünün yeni bir keşfidir. Bu operatör hastalarını uzak mesafeden tedavi etmektedir. Meşhur Markoni'nin dünyanın öbür ucundaki lâmbaları yakmak için bulunduğu çare gibi bu doktor da bir âlet vü cude getirerek, uzaktaki hastalarını tedavi etmektedir. Meselâ büyük bir transatlantikte seyahat eden bir yolcu birdenbire apandisitten hastalanıyor. Vapurda operatör yok. Hastanın da Newyorka kadar gidebilmesi imkân haricinde. Hemen ameliyat yapılmadığı takdirde öleceği muhakkak, bu hastane ölecek! Talie tekerleklerle göz göre göre ölecek mi? Hayır. Ölmeyecektir. Çünkü vapurun telsizle Newyork ve Londradaki acenteye haber verecek, doktor bu akıl erdirilmesi müşkül olan âletle uzaktan ameliyatı yapıp hastayı kurtaracaktır..

Gazete yazdıklarının doğru olduğunu anlatmak için bu âleti keşfeden doktorun ismini neşretmektedir. Doktorun ismi Guort'tur. Kendi kızına bu âlet vasıtasile uzaktan bir küçük ameliyat yapmıştır.

Bir izdivacın garip hikâyesi

Amerikada Missouri şehrinde 20 yaşında bir kız bir milyonerle evlenmiştir. Hâdise şöyle cereyan etmiştir:

Bu şehirde yankesicilik yapan bir serseri, polislin takibatından kurtulmak için bu kızın evindeki ahırlara iltica etmiş. O zaman on dört yaşında bulunan kıza suçunu itiraf etmiş, kız da onu evinde üç gün ebeveyninden gizli saklamış, aradan zaman geçmiş, yankesici doğru yola dönmüş, milyoner olmuş, kızın kendisine yaptığı iyiliği unutmayarak desti izdivacına talip olmuş, ve kızla evlenmiştir.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Evvelki gece saat on buçuğa doğru şehirde oldukça ehemmiyetli bir zelzele oldu. Biz de bu hâdiseyi okuyucularımıza bildirmek için ertesi sabah saat dokuzda doğru Kandilli Rasadhanesine telefon ettik. Muharririmizle rasadhane memuru arasında şöyle bir muhavere geçti:

— Dün gece saat on buçukta bir zelzele olmuş, malumatımızı rica ediyoruz.

— Size bu malumatı şimdi veremeyiz..

— Niçin veremezsiniz?

— Henüz memurlarımız gelmedi.

— Fakat herhalde bir nöbetçi memurunuz olacak? O memur sismoğraflara bakıp da bize kaydedilenleri bildirir değil mi?

— Bildiremez. Çünkü sismoğrafların son ve kat'i neticesini ancak saat 11 de alırız.

— Demek şimdi hiç bir malumat alamıyacağız öyle mi?

— Maalesef öyle.. Memurlarımızın gelişini, sismoğrafların son kaydını beklemek lazımdır.

— Fakat biz şimdi yazacağımız yazıda «Rasadhanenin zelzeleden haberi yok» diyeceğiz, ne dersiniz?

Memur bir şey demedi. Fakat biz buna bakarak 7 saat evvel olan bir yer depresmesini 7 saat sonra söyleyemeyen bir rasadhanenin istihbarat işlerinde işe yarayabileceğine pek inanmadık. Fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Hayal ile uğraşmayınız!

Sözün Kıyası

Doğru yürümeyi Nihayet öğreneceğiz!

Arkadaşlar arasında bir münakaşa: — Emniyet Direktörünün tebliğine halk arasından memnun olacakları mı çoktur, bundan teessür duyacakları mı çoktur!

Her iki fikri müdafaa edenler de oldu. Anket yapıp bütün İstanbul halkını birer birer sigaya çekmenin, hakikatı da bu suretle anlamının imkânı yok ama, kendi hesabıma ben memnunlar sırasında bulunduğumu söylemekten çekinmiyeceğim.

Bir dost: — Yolda yürümenin usulünü bilmeyen olur mu? diyordu, omuz silkiyordu.

Arkadaşımın gazete okumadığını, otomobil ve tramvay kazalarına kurban gidenlerin hesabını tutmadığını bildirdim, dikkatsiz olduğunu yeni öğrendim. İstanbul halkı yürümesini bilir, fakat tek tük de olsa bilhassa satıcı kısmına inilince, bilmeyenlerin de bulunduğu dikkat etmemiş olacak.

— Yolun daima sağını takip edeceksiniz!

Düşünce yerinde, emrin etrafı bir tebliğ ile bildirilmesi de mükemmel. Fakat tatbiki sırasında bazı yerlerde bazı müşküllere meydan vereceğini düşünüyorum.

Meselâ yağmurlu, çamurlu bir havada akşam üzeri Eminönündeyiz, Balıkpazarına gideceğiz. Yaya kaldırımının genişliği bir metreyi bulmaz. Bu daracak kısım da mevsimine göre cins cins seyyar satıcılarla doludur. Balıkpazarına nasıl gideceğiz? Çifterli dizi kolu nizamında kuyruk teşkil etmek lâzım, balıkçı dükkânına artık saat kaçta varırız, eve kaçta döneriz, orasını ancak Allah bilir.

Lâtfite bertaraf, şehrin bir kaç sokağını istisna ederseniz, emrin büyük faydalar temin edeceğine kaniim. Yalnız harfiyen tatbik edilmesine dikkat etmeliyiz. Olmıyacak şeylerden değil, bir polis memuru sokağın ortasında sallana sallana yürüyen bir adam gördü, ne yapacak bilmelidir.

İtalyada suçun cezası peşinden tesbit edilmişti ve tahsili usulü de gayet basit leştirilmiştir. Polis memuru belediyeye müteallik bir suç işleyeni görüp derhal yanına gelir, elinde bir defter vardır:

— Lütfen cezayı! der ve makbuzumu doldurarak parayı alır.

— Param yok!

— Siz cezayı veriniz de param yok! sonra düşünürsünüz!

— Affediniz bir daha yapmam!

— Affedersem bir daha yaparsın, ver parayı!

Bu nizam, bizde de bir kaç hafta şiddetle tatbik edilse yolun ortasında yürümeyi bilmeyenlerin de öğreneceklerinden hiç şüphe etmiyorum. Yalnız.. Niçin sadece yaya yürüyenler düşünülüyor? Buna mütehayyirim..

Beygir, eşek, hattâ insan kuvveti ile yürüyen meyva arabaları, caddenin ortasına yığılan üzüm küfeleri.. Kavun, karpuz küfeleri ne olacak, bunları da bir kaideye bağlamak lazımdır..

Sözün kıyası:

Polislin aldığı tedbirden memnun olmalyız. Fakat bizde eski devirden kalma bir söz vardır. Osmanlı yasağı üç gün sürer derler. Bu yasağın Osmanlı yasağı değil Türk yasağı olduğunu göstermeliyiz.

Kargalarla mücadele için bulunan çare

Kanadada çiftçiler kargaların tahribatından fevkalâde şikâyetçidirler. Buna çare olarak şu usule baş vurmuşlardır:

Kargalarla mücadele Cemiyeti on tane karga yakalatmış ve tüylerinin içine bazı kuponlar koyarak salıvermiştir. Bu kuponlarda bulana 50 bin dolar ikramiye verileceği yazılıdır.

Bütün avcılar bu kuponları havi olan kargaları öldürmek için kargalar aleyhine müthiş bir mücadele açmışlar ve bir hafta zarfında elli bin karga öldürmüşlerdir.

TELGRAF HABERLERİ

İhtilâlciler Madrîde (20) kilometre yaklaşmışlar

İspanyanın bazı şehirlerinde açlık başgösterdi. 25 İtalyan harp gemisi Barselon limanında...

Berlin, 16 (Hususi) — İspanya hükümeti Reiscümhuru Azana ile Başvekil Kaballero aleyhinde bir suikast şebekesi meydana çıkarılmıştır. Şimdiye kadar altı kişi tevkif edilmiştir. Yeniden daha bazı tevkifata intizar edilmektedir. Milliyetperverlerin radyoları General Franko ordusuna mensup 6 bin kişinin Malaga şehrine yaklaşıklarını ve bu şehrin düşmek üzere olduğunu bildiriyorlar.

Paris, 16 (Hususi) — İhtilâlcilere mensup tayyareler bugün tekrar Madrit üzerinde uçmuşlar ve istasyon civarını bombardıman etmişlerdir. Madrit yakınında toplanan âsi kuvvetleri 20

bin kişi kadar tahmin edilmektedir. Tetuan radyosunun verdiği malûmata göre âsilerin bütün cephelerde 500 bin kişilik bir kuvveti vardır. Yine radyoların verdikleri haberlere göre 25 İtalyan harp gemisi Barselon limanında toplanmıştır.

Nasyonalistlerin hükümet komitesi, dün akşam resmî bir tebliğ neşrederek bütün harp gemilerinin Bilbao ve Santander limanlarına girmekten çekinmelerini çünkü bu limanların 17 Eylülde sabahleyin saat 1 de torpilleceğini bildirmiştir.

İspanyadan gelen haberlerde bir çok şehirlerde açlık tehlikesi de baş gösterdiği bildirilmektedir.

General Mola, askerlerine dört gün mola verdikten sonra Madrîde karşı bir taarruz icrası maksadile bunları Guaderrama mntakasına sevk etmiştir. Bu taarruz, on beş gün sonra yapılacaktır.

Koruna radyosu, Nasyonalist kıtaatın dün Madridin batısındaki mevzilerini şehre doğru 20 kilometre ilerletmiş olduklarını bildiriyor.

★

Londra, 16 — Daily Telegraph, Malaga'da Halk cephesi hükümetinin tamamen dağılma halinde olduğunu yazıyor. Bunun sebebi milis sosyalist komünist ve anarşist grupları arasındaki anlaşmazlıklardır.

Türk - Yugoslav dostluğu

Atatürkün İkinci Piyere telgrafı ve gelen cevap

Ankara, 16 (A.A.) — Yugoslavya Kralının doğum yıldönümü münasebetile Cumhurreisi Atatürk ile Yugoslavya naibi Prens Paul arasında aşağıdaki telgraflar teati olunmuştur:

Majeste İkinci Piyer — Yugoslavya Kralı — Belgrad:

Majestenizin doğum yıldönümü münasebetile şahsi saadetleri ve dost ve asil Yugoslavya milletinin refahi hususundaki dileklerle beraber en hararetle tebriklerimi meserretle arz ederim.

K. Atatürk

Ekselâns Cumhurreisi - Ankara - Majeste Kralın bayramı dolayısıyla hararetle tebriklerinizden fevkalâde mahsûs olarak Ekselânsınıza çok samimi teşekkürlerimi arz ederim. Paul

Son Yunan Cumhur Reisi Zaimis öldü

Atina 16 (Hususi) — Yunanistanın son cumhurreisi Aleksandr Zaimis dün tedavi için bulunduğu Viyanada vefat etmiştir. Vefatı karısı tarafından Krala ve Başvekil'e bildirilmiştir. Zaimisin cenaze merasimi Atinada devlet tarafından yapılacaktır. Müteveffa 80 yaşında idi.

Gazeteler, Aleksandr Zaimis'in Viyanadaki ölümü haberi ve bu münasebetle kendisinin uzun siyasi hayatında memleketeye yaptığı hizmetlerini kaydetmektedirler.

Müteveffa Zaimis 1856 senesinde Atinada doğmuştur. 1890 senesinde Adliye Nazırı ve 1896 da Parlamento reisi seçilmiştir. Zaimis 1897 Türk - Yunan harbinden sonra Başvekil olmuş ve iki sene bu mevkide kalmıştır. Ve muhtelif tarihlerde Başvekil olmuştur. 1929 da âyan reisliğine seçilmiş ve Konduryotis'in istifası üzerine Cumhurreisliğine seçilmiştir.

Filistinde tedbirler

Arapların bugün toplanmalarına müsaade edilmedi

Kudüs, 16 (A.A.) — Hükümet Arap grev komitesinin greve devam edip etmemek hususunda bir karar vermek üzere perşembe günü yapılmasına karar verdiği toplantıyı yasak etmiştir.

Fatih noteri tevkif edildi

Fatih Noteri Şükrünün yapılan bir teftiş neticesinde dün tevkifine lüzum görülmüş, Şükrü zabıta tarafından adliyeye tevdi edilmiştir.

Noterin pul hesaplarında bazı yolsuzluklar tesbit edilmiştir. Eski başkâ-tibi Fevzinin de bu işde suç olduğu söylenmektedir. Tahkikat bugün inkişaf edecektir.

Siyaset ALEMİNDE

- Küçük Antantın durumu
- Alman - Rus husumeti
- Amerikada seçim

Romanyada son yapılan kabine değişikliğinden sonra durumu iskandil edici mahiyette bir takım haberler ortaya atılmaya başlandı. Malûm olduğu üzere bu tadil neticesi olarak Romanyanın senelerdenberi dış işlerini idare eden M. Titulesko yeni teşekkülün haricinde bırakılmıştı. Romanyanın Almanya ve İtalyaya doğru bir nevi temayülü sayılan bu açıktaki kalmanın ilk tezahürleri de şimdi kendini gösteriyor, Romanya Kralının, şu bir kaç ay içinde Romayı ziyaret edeceği haberi, işte bu cümledendir. Her ne kadar bu seyahat kat'i bir karar şeklinde gösterilmiyor ve belki yapılmaz ve belki de yapılmaz gibi tereddüt-lü bir ifadeyle ortaya atılıyorsa da, bence, haberin asıl bu şeklidir ki onun vaziyeti iskandil etmeğe matuf bir teşebbüs olduğu kanaatini uyandırıyor. Bundan da anlaşılıyor ki küçük itilâfi yıkmağa matuf teşebbüsler sıklaşmıştır. Ve siyaset âlemi, şimdi, tam bir düello sahnesi manzarasını almıştır.

★

Alman Nasyonal Sosyalizmi ile Rus komünizminin mukadder çarpışmaları yaklaşıyor. Çünkü arka

Alman - Rus husumeti

arkaya söylenen nutuklar, yapılan askerî manevralar ve meydan okumalar, dünyayı hep bu istikamete doğru sürüklemektedir. Bence tehlike, bilhassa Almanyanın içine düşürülmüş bulunduğu iktisadi vaziyetten doğmaktadır. Her ne kadar dünyada komünist ihtilâlini alevlendirip körüklemek isteyen üçüncü Enternasyonalin durup dinlenmeyen propagandasının da bu hususta büyük bir mes'uliyet hissesi yok değildir. Fakat asıl dava, Almanyanın vaziyetinden doğuyor, bunu, en son nutuklarından birinde bizzat Her Hitlerin ağzından şöyle işitiyoruz:

«Biz hiç bir zaman tahrip etmiyoruz, bilâkis, her zaman yapıyoruz. Bolşevik Rusya ise yapmıyor, daima tahrip ediyor. Biz, pek çok toprağa sahip bulunan Bolşevik yahudiler gibi değiliz. Eğer Ural'lar, Sibiryalar ve Ukranyanın buğday tarlaları bizim elimizde ve Nasyonal Sosyalist bir idarenin altında bulunsaydı, feyiz ve bereket içinde yüzerdik. Biz ise yaşamak için uğraşıyoruz. Halbuki dünya cenetini yaratmak bizim için işten bile değildir...»

Bu sözler ve bu kat'i lisan, yukarıda kaydettiğim müsademenin kaçınılmaz bir «alın yazısı» olduğunu ispat ediyor.

★

Amerikada Cumhurreisi seçimi fiilen başlamıştır. Cumhuriyet partisinin namzedi olan Landon, ilk

Amerikada seçim

defadır ki «Maine» vilâyetinde, Demokratların lideri ve namzedi Ruzvelte karşı ilk şiddetli nutkunu söylemiştir. Landon, bilhassa Ruzvelti mutlak bir merkezîyetçilik tesis etmek ve Amerikan demokrasisini ortadan kaldırmak istemekle itham etmiştir. Amerikalılar ferdiyetçiliğe ve demokrasiye çok bağlı oldukları için, bu sözlerin çok derin bir tesiri olmuştur.

Bundan başka «Maine» eyaleti, Amerikanın Reiscümhur seçiminde sağlam bir barometre vazifesi görür. Bu eyalette ekseriyeti kazanan parti, binnetice Reiscümhur seçimini de kazanır. Nitekim, cumhuriyetçiler, burada, valiliği, âyan âzalığını ve üç mebusluk elde etmişlerdir. «Maine» de kazanan Amerikanın diğer kısımlarında da kazanır meseli daima doğru çıkan bir kehanet sayılacak olursa, bu defa Ruzvelt'in partiyi kaybettiğine hükmemek icap eyler. — Selim Ragıp

Mak Mahon kararı temyiz etti

Londra 16 (Hususi) — İngiliz Kralına karşı suikast teşebbüsünde bulunmaktan suçlu Mak Mahon, hakkındaki verilen bir sene hapis kararını, temyiz etmiştir.

Yunan Başvekili Metaksas söylüyor Yunanistan korporatif bir devlet şeklini alıyor

Metaksas, Tevfik Rüştü Aras ile yaptığı mülakat hakkında Krala izahat verdi

Atina, 16, (Hususi) — Başvekil Metaksas Korfu'ya gitmiştir. Metaksas Krala memleketin umumî siyaseti ile, Tevfik Rüştü Aras ile yaptığı konuşmalar etrafında izahat verecektir.

Metaksas, hareketinden evvel Vradini gazetesine beyanatta bulunarak bilhassa Yunanistan'ın korporatif bir devlet şeklini almakta olduğunu söylemiştir.

Parlâmentonun feshinden bahseden

Başvekil, demiştir ki:

Komünistlerin Yunanistan'da nemi iktidar mevkiini ele geçirmeğe muvafak olurlardı, iddiasında bulunmam. Fakat şunu söyleyebilirim ki, Komünistler şehirlerde vesair bazı yerlerde öyle bir vaziyet ihdas edebilirlerdi ki ihtilâli andran bir vaziyetten kan dökmeksizin çıkmamız mümkün olamazdı.

Kral, tekziplere rağmen, bugünlerde Atinaya avdet edecektir.

Habeş Murahhasları Cenevrede

Asamble toplantısına Negüs de iştirâk edecekmiş

Londra, 16 (Hususi) — Habeşistan pazartesi günü toplanacak olan Milletler Cemiyeti Asamblesine üç murahhas gönderileceği Cenevreye bildirilmiştir. Murahhaslar arasında Londra sefiri Marten ile Gaston Jese bulunmaktadır.

Habeşistanın bu kararı Cenevrede derin akislerle bırakmıştır. Murahhaslar toplantıya iştirak ettikleri takdirde İtalyanın müzakerelere girmeyeceği tahmin edilmektedir.

Berlin, 16 (Radyo) — Milletler Cemiyeti toplantısına Habeş murahhaslarıyla birlikte Negüsün de iştirak edeceği söyleniyor.

Portekizde Milis Teşkilâtı yapıldı

Londra, 16 (Hususi) — Portekiz hükümeti Komünizm tahrikâtına karşı şiddetli tedbir almaktadır. Bu maksatla yeniden 20,000 kişilik bir Milis teşkilâtı vücuda getirilmiştir. Bu teşkilâtın başında orduya da müzaheret edeceklerdir.

Roz Asana

Bugün Musevi vatandaşların yılbaşı bayramlarıdır

Bugün Musevilerin yılbaşıdır. Bu münasebetle Musevi vatandaşlar iki gün süren devamlı bir ibadet ve bayram yapmaktadırlar.

Roz Asana adı verilen bu bayram dolayısıyla şehrimizdeki bazı hususi müesseseleri tatil yapmışlardır. Musevi vatandaşlar bugünkü bayramları ile 5697 nci tarih senesine girilmektedir.

Fransada grevcilerle polis çarpıştı

Lilde kanlı müsademeler oldu 30 yaralı var

Paris, 16 (Hususi) — M. Blum patronlarla grevciler arasındaki ihtilâfın halli için teşebbüslerine bugün devam etmiştir. Henüz kat'i bir netice elde edilmemişse de umumî bir grevin önüne geçmek kabil olmuştur.

Lil'de vaziyet değişmemiştir. Yalnız bugün grevcilerle süvari polisler arasında müsademeler olmuş, zabıta grevciler üzerine ateş etmek mecburiyetinde kalmıştır. Bu müsademelerde grevcilerden 30 kişi yaralanmıştır.

Fransanın diğer şehirlerinde de işçiler arasında bazı hareketler göze çarpmaktadır.

Alsas mntakasında 24 bin amele daha grev ilân etmişlerdir.

Küçük Antant

Bratislava konferansının neticeleri Çekoslovakları memnun etti

Prağ 16 (A.A.) — Havas Ajansından: Siyasî mahafil Bratislava konferansının neticelerinden çok memnundur. Bu mahafil, müzakerelerin gerek siyasi, ve gerek iktisadi noktalarının ihtimamla tetkik edilmiş olduğunu kaydetmektedirler.

Avusturya mali kontrolün kaldırılmasını istedi

Londra 16 (Hususi) — Avusturya hükümeti Milletler Cemiyetine müraaat ederek, şimdiye kadar cemiyet tarafından yapılmakta olan mali kontrolün kaldırılmasını ve milli banka nezdindeki cemiyet mümessilinin geri alınmasını istemiştir.

düşmüştür. Üç kişi ölmüş, bir kişi yaralanmıştır.

İki ahbab çavuşlar

Polis te tam gelecek zamanı bulmuştu...

ŞEHİR HABERLERİ

Yoksul talebelere yardım

Çocuk Esirgeme Kurumu şubelere sıcak yemek tevzi edecek

Çocuk Esirgeme Kurumunun idare heyetinin dünkü toplantısında bu sene fakir mektep talebelerine yapılacak yardımın daha geniş miyasta yapılması mevzuu bahsolmuştur. Bu yıl her şube kendi sahası dahilinde bulunan ilk mektepteki fakir talebeye sıcak yemek vermek için çalışacaktır. Fazla gelir teminine muvaffak olan bu şubeler mıntakaları dahilinde orta mekteplerdeki fakir talebelere de yardım koşacaklardır.

Kızılay da bu sahadaki faaliyetini arttırmak için uğraşmaktadır. Şubeler şimdiden bu işe sarfedilmek üzere gelir teminine uğraşmaktadır.

Kapalıçarşıda yangın

Kapalıçarşıda Kavaflarda terlikçi Hasanın dükkânından gece saat dörtte yangın çıkmış, fakat çarşı bekçilerinin gayretile söndürülmüştür. Yangının sebebi hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Tek Alfabe

Kabul edilen tek alfabe şehirlerde 12,5, köylerde beş kuruşa satılacak

Kültür Bakanlığı şehir ve köy ilk mekteplerinde eskiden beri okutulan alfabelerin yerine bütün Türkiye için tek bir alfabe yapma kararı almış ve bu münasebetle bir müsabaka açmıştı. Müsabakaya 46 eser iştirak etmiştir. Bunlardan Edirne Kurtuluş ilk mektebi başmuallimi Murat Özgünle Edirne Gazi ilkmektebi başmuallimi İhsan Gökçenin müştereken hazırladıkları alfabe birinciliği kazanmıştır.

Alfabe şehir ve köy mektepleri için iki şekilde olarak 300 bin tane basılmıştır. Fiyatı da şehir için 12,5 kuruş köy için 5 kuruştur.

Eser üç sene müddetle bütün ilk mekteplerde okutulacaktır. Üç sene sonra yeni bir müsabaka açılacaktır.

Cürüm âletini kaçıranlar yakalandılar

Bundan bir hafta evvel Küçükpazar da Sarı Hüseyin adında biri Haydarı tabanca kurşunu ile öldürmüştü. Cınayet işlendiği sırada cürüm âleti olan tabanca bulunamamıştı. Tabanca dün Sarı Hüseyinin kardeşi İshakta bulunarak alınmıştır. Vak'a yerinde tabancayı alıp kaçıranların Behlül ile Hüseyin oldukları anlaşılmış ve her ikisi de Adliyeye verilmiş, haklarında dava açılmıştır.

Nöbetçi Eczaneler

Bu geceki nöbetçi eczaneler şunlardır.

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Ziya Nuri). Alemdarda: (Abdülkadir). Bakırköyünde: (İstapan). Beyazıtta: (Haydar). Eminönünde: (Bensason). Fenerde: (Arif). Karagümrükte: (Arif). Küçükpazarda: (Hikmet Cemil). Samatyada: (Erofilos). Şehremininde: (Nâzım). Şehzadebaşında: (Halli).

Beyoğlu cihetindekiler:

Galatada: (İsmet). Hasköyde: (Nisim Aseo). Kasımpaşada: (Müeyyet). Merkez nahiyyede: (Kanzuk, Baronakyan, İtimat). Şişlide: (Necdet). Taksiminde: (Taksim).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalar'dakiler:

Büyükdada: (Merkez). Heybelide: (Yusufl). Kadıköy Pazaryolunda: (Merkez). Modada: (Fâik İskender). Üsküdar Çarşısı boyunda: (Ömer Kenan)

Doğru deği mi?

Belediye nizamnamesini dinlemeyenleri gazete ile teşhir etmelli

Gecen akşam matbaamıza üstü başı sırsıklam, yüzü de hiddetinden kıpkırmızı bir zat geldi.

İkinci sınıf bir caddeden geçiyor -muş. Birdenbire yukarıdan atılan bir leğen suyun altında kalmış. Bu su hangi pencereden döktüğünü de görmemiş, sıra ile bir kaç evin, bir kaç dairenin kapısını çalmış. Malûatsızlık beyan eden edene.

Bize bu macerayı hem anlatıyor: — Hem de belediye bunun önüne geçmelidir, diye bağırıyordu.

★

Munsif olalım. Belediye yapılmasında mahzur olan bütün hareketleri belediye nizamnamesine yazmıştır, bu nizamnameye aykırı hareket edenleri de görürse tecziye etmektedir. Fakat her pencerenin önüne bir nöbetçi dikemez. Memurlarının bulunmadıkları zaman yapılan şeyleri görüp cezalandıramaz. Umumî muâşeret kaideleri haricine çıkmamayı her şeyden evvel halkın kendisi düşünmelidir. Bununla beraber belediyenin kirli bulup ta kapattığı lokantaların kapılarını asılan levhalar gibi bir teşhir usulü vardır ki, tatbik dairesinin genişletilmesi fayda verebilir. Üç beş misal, arasına gazetelerde neşredilecek bir iki isim, bir kaç resim, bilmiyenler için canlı bir ders teşkil edebilir, diye düşünüyoruz.

Doğru değil mi?

İstanbulun yeni maliye teşkilâtı

Defterdar Kâzım

Defterdar muavini Cemal

İstanbul Maliye teşkilâtı: Eyiğünden itibaren değiştirilmiş mürakiplikler kaldırılarak, yine defterdarlık ihdas edilmiştir. Fakat yeni defterdarlık teşkilâtı eski teşkilâta nazaran çok geniştir. Defterdarın iki muavini vardır. Defterdar Kâzım en kuvvetli maliyecilerimizden olduğu gibi muavinleri eski Edirne defterdarı Cemal ile eski Balıkesir defterdarı Behçet te güzide ve temayüz etmiş maliyecilerimizden dir.

Evvelce İstanbulun Maliye teşkilâtı ayrı ayrı üç müstakil müdürlük tarafından idare edilmekte iken şimdi bütün teşkilât defterdarlığa bağlanmıştır. Defterdarlığa bağlı olarak ta 4 müdürlük ihdas edilmiştir. Bunlar irat ve tahsilât, muamele ve istihlâk, pul ve damga, deniz ve kara avları müdürlükleridir. İstanbulda Beyoğlu, İstanbul ve Üsküdar olmak üzere üç Maliye min takasına ayrılmıştır. Yeni teşkilât buna göre yapılmış, muhakemat müdürlüğü de defterdarlığa bağlanmıştır. Maliye Müsteşarı her gün Defterdarlığa giderek yeni teşkilâtın tanzim ve ikmalile meşgul olmaktadır.

Yodikulede bir kaza

Ali ismindeki şoför idaresindeki 3281 numaralı otobüsle Yedikuleden geçerken 6 yaşında Tosulaya çarpmış, çocuğun bir ayağını parçalamış, vücudünün muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır. Çocuk ümitsiz bir halde hastaneye kaldırılmış, şoför Ali yakalanmıştır.

Sebze halinde hırsızlık

Halin içindeki bir tütüncü dükkânına hırsız girdi

Sebze halindeki dükkânlardan Yaninin idaresindeki tütüncü dükkânının gece kapısı açılmış, çekmecesinden bir mikdar para çalınmıştır.

Yani her akşam dükkânını kapayıp anahtarını muhasebeye teslim ettiğini, fakat bununla kalmıyarak dükkâna ayrica bir de asma kilit taktığını söylemektedir.

Bu ihtiyat kilidin takılmasına sebepte Yaninin dükkânda bir iki defa hırsızlık yapılmış olmasından şüphelenmesidir. Bu şüphe üzerine Yani birkaç dükkânın anahtarını alarak kendi dükkânının kapısında tecrübe etmiş ve görmüştür ki her dükkânın anahtarı bir diğer dükkâna uymaktadır. Bunun üzerine bir asma kilit takmayı muvafık bulmuştur.

Fakat son hırsızlıkta bu asma kilit te koparılmıştır. Dükkânın kapısı halin içinde olduğu için hırsızın dükkâna halinden girdiği muhakkak görülmektedir, fakat hal bekçilerinin bunu görmeyişleri hayret uyandırmaktadır. Halde bulunan diğer esnaf ta hırsızlık vakalarından şikâyet etmektedirler. Bunlar içerisinde dükkânlardan küfe ile mal kaldırıldığını bile söyleyenler vardır. Dükkânı soyulan Yani hal müdürlüğü ne müracaat ederek bu hırsızlığın failinin bulunmasını istemiştir.

Limanın ıslâhı için

Liman umum müdürü bir rapor hazırladı İktisat Vekiline verdi

Limanın ıslâhı etrafında müteaddit projeler hazırlanmıştır. Liman idaresi umum müdürü Raufı rıhtımların tevsi, dahilî projelerin ıslâhı, ve ihracatımızın inkişafı için tesisi kararlaştırılan antrepolarla ve bunlara mümasil diğer bazı işler etrafında umumî bir rapor hazırlamış ve dün İktisat Vekili Celâl Bayara vermiştir. Ekonomi Bakanı bu raporu bizzat kendisi tetkik edecektir.

Meşhut cürümler kanunu talimatnamesi

Adliye Vekâleti müsteşarı Hasan Saffettinin riyaseti altındaki âli komisyon dün toplanmıştır. Bu toplantıda meşhut cürümler kanununun tatbiki etrafında hazırlanmakta olan talimatname taslağı gözden geçirilmiş, üzerinde bazı ilâveler yapılmıştır. Bu taslak Adliye Vekili Şükrü Saraçoğluna gösterildikten sonra esas şeklini almış olacaktır.

Havagazından zehirlenme

Şişli civarında yeraltı havagazı tesisatı borularından biri delinerek buradan havagazı intişarına başlamıştır. Bu sırada orada bulunan Şişinin Samanyolu mahallesinde oturan Nuri oğlu Şefik bu gazlardan müteessir olarak tesemmüm alâimi göstermiş, hastaneye kaldırılmıştır.

MEVSİME ANCAK BÖYLE BİR ŞAHESERLE BAŞLANIR!

SILVIA SIDNEY

Türk - İngiliz ticaret anlaşması

Yeni anlaşma tüccarlara hem klering, hem de takas yolile muamele yapmak imkânını veriyor

Türk - İngiliz ticaret anlaşması münasebetle şehrimiz piyasasında büyük hazırlıklara başlanmıştır. Bilhassa tiftik, hububat ve zahire ihracatçıları da ha şimdiden İngiliz ithalâtçıları biribirlerine bağlanmışlardır.

Ankara Türkofis merkezince hazırlanmakta olan talimatname henüz ikmal edilmemiş olmakla beraber şehrimiz tüccarları hangi malların takas ve hangisinin klering hesabına dahil olduğunu alâkadarlardan öğrenmektedirler.

Yeni ticaret anlaşması hem klering ve hem de takas yolile ihracata imkân vermektedir.

Böylelikle gerek fazla ihracat veya ithalâtta mütevellit büyük biokajların önüne geçilmiş ve gerekse herhangi bir takas priminin çıkmasına meydan verilmemiş olmaktadır.

Balık konserve fabrikaları

Soğuk hava antrepolarının arkasında birer fabrika inşa edilecek

Soğuk hava tesisatlı antrepolar yapılması etrafındaki tetkikler devam etmektedir. Trakyada kavunculuk ve yaş üzüm üzerine tetkikler yapan müşavir Zeki Doğanın riyasetindeki heyet bugün Liman Umum Müdürü Rauff Manyas ile temas ederek bu hususta görüşecektir.

Saray burnuna doğru olan rıhtım larda ve vücutte getirilmesi kararlaştırılan firigorefik tesisatlı antrepoların arkasında ayrıca konserve fabrikaları yapılması kararlaştırılmıştır. Bu suretle ihraç edilecek olan balıklar antrepolarında muhafaza edilecek, konserve için ayrılanlar da fabrikalara nakledilecektir. Aynı zamanda konserve balık ihracı da bu suretle temin edilmiş olacaktır. Antrepoların yapılması bütün memlekette yapılan tetkikat sonuna burakılmıştır. Fakat konserve fabrikalarının inşasına yakında başlanacaktır.

Müessif bir ölüm

Arkadaşımız Kütahya Mebusu Naşit Hakkı Uluğun babası müteakıt alay kâtili Hakkı Uluğ hayata gözlerini kapadı ve dün çocuklarının ve dostlarının göz yaşları arasında evinden kaldırılarak Kadıköyünde Sahrayı ceditteki alle kabristanına defnedildi. Merhum muhitinde çok sevilmiş, kibar namuslu, dürüst bir adamdı. Arkadaşımızın ve ailesinin teessürlerine candan iştirak eder ve müteveffa için de allaha rahmet dileriz.

Tüccar şayet fazla ihracattan dolayı parasını klering yolile güçlükle alacağını görürse muayyen maddeler için takas yapmağa imkân bulacaktır. Ve bilâkis takas primlerinin arttığını görürse bundan kurtulmak için satışlarını klering yolile yapacaktır.

Yeni ticaret anlaşmasının bir maddesinde anlaşmaya bağlı takas listesini de yazılı olmayan maddeler için de hükümetin muvafakatile takas yapılmasına izin verileceği yazılmış olduğu için bu suretle mütevazın ihracat ve ithalât vaziyeti kolaylıkla elde edilecektir.

Bizim İngiltereden ithal edeceğimiz maddelerden başlıcaları makine, demir mamulâtı, pamuk, ipekli mensucat, kimyevî maddeler, tıbbî müstahzarat gibi şeylerdir. Ve bunlara ayrı ayrı kontenjan verilmiştir.

Gümrük Müsaadesi

Türkiye - İsveç ticaret anlaşmasına bağlı 2 numaralı listede bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikde sargılık kâğıtlardan kontenjan fazlası olarak gümrüklere gelmiş olan iki bin kilo kâğıdın ithaline müsaade edilmiştir.

Cilâsı âdi mukavvaya da 15,482 kilo kontenjan verilmiştir.

Lâstikten de 3000 kilo tenzil edilerek yerine 5000 kiloluk lâstik oyun topları kontenjanı verilmiştir.

Maden kömürü primi

Maden kömürü ve diğer maden ihracatında maden resmi nisbîsinde tenzilat yapmak suretile bir prim verilmesini kabul eden 4715 sayılı kararnamede yeni bazı değişiklikler yapılmıştır. Yeni kararname hükmüne göre muayyen nisbetté maden kömürü ihracatı yapan müesseselerde 1 ton Larve ve Koble kömüründen alınmakta olan resimden 125 kuruş Tüvnan kömürü için de 96 kuruş iade olacaktır.

IKLİMLER

MORUA'nın en ünlü romanı, son yılların en çok beğenilmiş eseri. Beş yılda yalnız Fransada beşyüz defa basılmıştır. Bizde de gördüğümüz büyük rağbet üzerine bu kere lâzım gelen itina ile ikinci defa basılmıştır.

Tercüme Haydarî Rifat'ındır.

Küçük ve emsalsiz yıldız
SHIRLEY TEMPLE'in
JOHN BOLES
ile beraber temsil ettiği
SHIRLEY ÂSI

Fransızca sözlü pek mükemmel ve cazip filmi bu akşamdan itibaren

SARAY
sinemasında başlıyor.

İlahten: Sür'at Çılgınlığı - Fox

Çocuklar için fiyatlar: Fotöy ve balkon 20, hususî 25 kuruş.

KANUNDAN KAÇILMAZ!

Fransızca sözlü büyük Paramount filmi.

YARIN AKŞAM

İPEK
sinemasında

KADINLARIN SEVECEĞİ
ERKEKLERİN BEGENECEĞİ
GENÇLERİN ALKIŞLAYACAĞI

MEMLEKET HABERLERİ

İhmal edilen hazinelerden bir kısmı da Boludadır

Toprağının altı da üstü de pek mühim bir servet kaynağı olan Boludaki tabiat verimlerinden maalesef istifade edilemiyor

Bolunun u mumî görünüşü

Bolu (Hususi) — Bolu vilâyetinin beş kazası vardır. Bazı umran eserleri göze çarpmaktadır. Belediye çok mü-kemmel bir itfaiye teşkilâtı yaptırmış bu yoldaki noksanları bitirmiştir.

Burada her sene çayırıkta panayır kurulur. Bu panayırda alış verişten, kârdan ziyade eğlence kısmı mühimdir. Âdeta şehir halkı eğlenmek için her sene bu panayırı bekler. Sabahtan erken kalkanların ilk işi panayıra koşmak, tâ gece yarısına kadar panayır mahallinde kadın erkek, çocuk çocuk piyasa etmektedir. Alış veriş ise mahdud bir haldedir. Seyyar tiyatrocular, atlı dolaplar ve salıncıklar, davulcular, zurnacılar hiç durmadan gece yarısına kadar uğraşır. Panayır mahallinin kenarlarını çeviren salaşlar hep birer koltuk meyhanesi halindedir. En çok göze görünen de bunlardır.

Gerede panayırı böyle değildir. Geçen sene yalnız 14,000 mevaş satılmıştır. Panayırda maksat memleketin metanı civara tanıtmak ve ticarî rabitelerin artırılmasına çalışmak ve bu yüzden hem memleket, hem de halkı istifade ettirmektedir. Buradaki panayırda ise gerek esnaf, gerek belediye için kârında değil, alayındadırlar.

Şimalî Anadolunun en zengin ormanları buradadır. Ormanlarda kat'iyat yapılmaması için yeni orman kanununun kesbi kat'iyet etmesi beklenmektedir. Geçen kışın son aylarında şiddetli fırtınalar yüzünden adedi 100,000 bini müteceviz çam ve köknar ağaçları yıkıldı. Bunların kısmı azamî müzayede suretile çok değerli bir fiyatla satıldı. Bu satışa hâlâ devam edilmektedir.

Burada kat'iyata elverişli müteaddit

Izmir telefon şirketi müşkülât çıkarıyor

Izmir, 15 (Hususi) — Şehirler arası telefon muhaberatı münasebetile İzmir telefon şirketile posta, telgraf ve telefon umum müdürlüğü arasında bir anlaşamamazlık vardır. İzmir telefon şirketi umumî müdürlükten mühimce bir ücret istemektedir.

Öte taraftan, İzmir telefon şirketi'nin satın alma konuşmalarına İlk Teşrin ayı içinde Ankarada başlanacaktır. Telefon şirketinin İzmir belediyesince işletilmesi muhakkak gibidir.

Demir fabrikası

Karabük fabrikasının ihzarî inşaatı başladı

Zafranbolu (Hususi) — Karabük'te kurulacak demir fabrikası için ihzarî inşaat başlanmıştır. İlk olarak bir müdür evi ile evvelâ inşaat, sonra fabrikada çalışacak amelelere tahsis edilecek 6 apartman yapılacaktır. İnşaat işini üzerine alan müteahhit gelmiş, inşaat hazırlıklarına başlamıştır.

Bir idam kararı

Adapazarı (Hususi) — Geçen yıl Kurdbeyli köyünde öğle üzeri Mehmedin evine girerek bir miktar eşya çaldıktan sonra kaçarken ev sahibi tarafından yakalanan Hüseyin oğlu Ahmet bu cürmümeşuttan içerliyerek zavallı Mehmedî öldürmüştü.

Yapılan muhakeme neticesinde katil Ahmedin ölüm cezasına çarptırılmasına karar verilmiştir.

Menemende bir kavga

Menemen (Hususi) — Seyrek köyünde Veli oğlu Üzeyirle aynı köyden Eyüp ve oğlu Recep bir hayvan meselesinden kavga etmişlerdir. Baba oğlu Üzeyiri sopa ile fena halde dövmüşlerdir. Kavgada yaralanan Üzeyir İzmir memleket hastanesine kaldırılmış, vak'a faileri de adliyeye teslim edilmişlerdir.

Silivrililer

Orta mektep istiyorlar

Silivri (Hususi) — Yoğurdu ve kavunile şöhret bulan Silivride 1928 senesi büyük kısmı müteakip musallat olan tarla fareleri köylüyü çok mutazarrır etmişti. Yapılan esaslı mücadele neticesinde artık Silivri tarlalarında fareden eser kalmamıştır.

Silivride bir orta mektebe şiddetli ihtiyaç vardır. İlk mekteplerden mezun olan talebeler İstanbul, Edirne ve Çatalca mekteplerine gitmektedirler. Fakir aile yavruları ise orta mektep olmadığı için maalesef tahsilden mahrum kalmaktadırlar. Silivri ahalişi her yerde olduğu gibi burada da bir orta mektep vücuda getirilmesini arzu etmektedirler.

Somanın kurtuluş bayramı

Soma kurtuluş bayramında hüküm et önünde nutuk söylenirken

Soma (Hususi) — Soma kurtuluş bayramı fevkalâde tezahüratla kutulmuş. Bu bayram münasebetile bütün köylüler kasabaya gelmişler, 14 yıl önceki heyecanı aynen yaşayarak Somanın kurtuluşunu kutulamışlardır. Daha sabah karanlığında halk sokaklara dolmuş, Somanın kurtuluşunu temsilen şehre giren ilk müfreze Yeniyolda heyecanla karşılanmıştır. Bundan sonra şehitliğe gidilmiş, kurtuluş savaşında can veren aziz şehitlerin ruhları taziz edilmiştir.

Kurtuluş bayramı münasebetile at yarışları, cirit oyunları ve gece şenlikleri yapılmıştır.

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

— Haberin var mı Hasan Beyciğim..

... Belediye eski eserlerin muhafazası için alâkadarlara emir vermiş. Bu emre kulak asmayanlar ceza görecekmış.

Hasan Bey — Öyle ise bizim evi tamirden vazgeçeyim.

— Aman Hasan Bey, neden? Senin ev de tarihi mi?

Hasan Bey — Hayır amma, bu emir tatbik edilinceye kadar elbette tarihi o-

lur!

Yurdda gençlik ve talebe hareketleri

Ankara Halkevi gençliği ile İzmir gençliği ilk temaslarını yaptılar, Boğazlıyan muallimleri de bir toplantı yaptılar

Ankara Halkevinden Izmire gidenler

Izmir (Hususi) — İzmir fuarını ziyaret maksadile şehrimize gelen Ankara Halkevi gençleri, şehrimizde yaptıkları temaslara büyük bir alâka uyandırmışlardır. İzmir - Ankara gençliklerinin Halkevinde yaşadıkları in-kılâp gecesinde bilhassa gençlik hareketlerine temas edilmiş ve serbest münakaşalar yapılmıştır.

Ankara Halkevi temsil kolu tarafından Halkevinde «Hüllecî», «İstiklâl», ve «Mahçuplar» adlarındaki piyesler büyük bir muvaffakiyetle temsil edilmiştir.

Izmir - Ankara gençliklerinin ilk temaslarından elde edilen netice cidden kıymetlidir. Organize edilmiş bir gençliği - sinesinde barındıran Ankara Halkevileri, Ankara - İzmir arasındaki kültürel münasebetlerin gelişmesi için ciddi teşebbüsler yapmışlardır. Ankara Halkevilerine İzmir belediyesile İzmir Halkevi tarafından iki ziyafet verilmiştir.

Kırkağaçlıların Manisadaki talebe yurdları

Manisadaki Kır kağaçlı talebeler

Kırkağaç (Hususi) — Mıntakamızın Manisada bulunan orta mektep talebe yurdu pansiyonu büyük bir alâka görmeğe başlamıştır. Yurdun yirmi iki muhtelif talebesi vardır. Bunlardan orta mektebi bitirenler, liselere girmeğe hazırlanmaktadırlar.

Yurdun gelecek sene, liselilerin bulunduğu bir mahalde bir yurt daha açması muhtemeldir. Bu talebe yurdu, mektep bulunamamasından, çocukların paralı mekteplere göndermek korkusile müteessir olan çocuk babaları'nın derdini azaltmıştır.

Boğazlıyanda muallimler toplantısı

Boğazlıyanda bu yıl mezun olan mektep talebesi

Fakül (Hususi) — Boğazlıyan kazası muallimleri maarif memuru Ahmet Akmanın riyaseti altında bir toplantı yaparak maarif işleri hakkında görüşmüşlerdir. Gazi ilk mektebinden bu sene 25 talebe mezun olmuş ve diplomaları merasimle tevzi edilmiştir.

görülmüştür. Gazi ilk mektebinden bu sene 25 talebe mezun olmuş ve diplomaları merasimle tevzi edilmiştir.

Göynükte maden Kömürü bulundu

Göynük (Hususi) — Şehrin bir an evvel elektriğe kavuşması için hummalı bir faaliyetle çalışılmaktadır. Müteahhit ile lâzımgelen mukavele imzalanmıştır. Şimdi Vekâletin müsaadesi beklenmektedir. Vekâlet müsaade eder etmez hemen tesisata ve inşaat başlanacaktır.

Göynükte Maden Kömürü Bulundu

Kasabaya 4 saat mesafede Kuyupınar mevkiinde maden kömürü bulunmuştur. Maden mühendislerinden müteşekkil bir heyet burada tetkiklere başlamışlardır. Maden sahasının ne kadar geniş ve zengin olduğu hakkında raporlarını yakında bildireceklerdir.

Aydında kültür hareketleri

Aydın (Hususi) — Bu sene Aydın san'at mektebine alınacak talebelerin imtihanı Maarif müdürlüğünde yapılmıştır. İmtihana 20 ilmektep mezunu girmiştir.

Bu sene san'at mektebine 55 talebe alınacaktır.

935-936 ders senesinde Aydında ve köylerinde mevcut 106 ilmektepten 8539 erkek 4143 kız olmak üzere 12682 talebe okumuştur.

Tam dereceli ilmekteplerden 386 erkek 115 de kız olmak üzere 501 kişi şahadetname almıştır.

3 sınıflı köy mekteplerinden de 366 s erkek ve 129 u kız olmak üzere 495 talebe mezun olmuştur.

Hâdiseler Karşısında

Yaman adamlarmış

Her gün aynı lokantaya gider yemek yedik. Arkadaşlardan biri dikkat etmiş, lokantada hangi gün levrek haşlaması varsa, ertesi gün de mayonezli levrek bulunurmuş.

Bir sefer mayonezli levrek yapıldığını ertesi günü de gene levrek haşlaması yapılmış. Arkadaş lokantanın sahibini çağırttı. Ne diyecek diye bakiyorduk:

— Sana bir şey soracağım amma dinini seversen doğru söyleyecek sin, dedi.

Lokanta sahibi doğru söyleyeceğine isteksiz isteksiz yemin edince arkadaş sordu:

— Evvelki gün lokantada evrek haşlaması vardı. O günden artan levreklerle dün mayonezli levrek yaptım, bugün baktım gene levrek haşlaması var, doğru söyle çünkü mayonezli levreğin mayonezini nasıl yıkadın da yeniden levrek haşlaması oldu?

Gazetelerin birinde tülbençilerin ezacılarına anlaşıp hariçten idrofilli tülbençiler getirttiklerini ve idrofillerini yıkadıktan sonra bunları tülbenç diye sattıklarını okuduğum zaman bu hikâye aklıma geldi.

Acaba bu tülbençiler bizim to-kantacıdan mı ders almışlardı?

Evlilik hayatında mes'ut olmak herkesin elindedir

Yalnız ruhiyatçılardan mürekkep bir heyetin uzun tetkiklerden sonra tertip ettiği suallere samimî olarak cevap vermek şartile

Eğer şimdiye kadar evlenenler birbirleriyle anlaşarak bu işi yapmış olsalardı, izdivacın aleyhinde hiç kimse bulunamazdı. Şu muhakkaktır ki, nikâh ve evlenme müessesesi geçen asrında, gelecek asrın da en mükemmel müesseselerinden biridir ve hiç bir zaman yıkılmıyacaktır.

Bu işlerle meşgul olan tecrübeli ruhiyatçılardan bir heyet evlenecek taraflar için bir sualler serisi tertip etmiştir. Bu heyet diyor ki:

«Evlenecek kadın ve erkekler bu suallerin cevaplarını samimî olarak düşünüp bir kâğıda yazsınlar, sonra karşılaştırsınlar, eğer huyları ve düşünceleri uyuyorsa derhal evlenmeler, uymuyorsa birbirlerinin, hayatını zehirlemeğe teşebbüs etmesinler, çünkü muhakkak bedbaht olacaktırlar.

Umumî ve esaslı şartlar

Yalnız bu suallerden evvel iki tarafın da haiz olması lâzımgelen şartlar vardır:

Evvelâ bunların mevcut olup olmadıkları tetkik dilmelidir.

Bu şartlar şunlardır:

A — Birbirinizi ve birbirinizin muhtemelen beğenmelisiniz.

B — Mesleğinize merbut olmalısınız. Seçtiğiniz eş te sizin mesleğinizi beğenmeli, en aşağı ona hürmet etmeli ve mesleğiniz ile alâkadar olmalıdır.

C — Hayatınızı evinize hasretmek mecburiyetindedir. Sevinç ve elemelerden aynı derece hisse sahibi olmalısınız.

Bu şartlar tamamlandıktan sonra birbirinizin ruhiyatına tamamen vâkıf olmak için de aşağıdaki şartları yerine getirmek kabiliyetinde olmalısınız:

1 — Evinize sadık kalabilecek misiniz?

2 — Fedakârlık edebilecek misiniz?

3 — En kederli zamanlarımızda neşeli olabilir misiniz?

4 — İhlâs sahibi misiniz?

5 — Para kazanmak ve nefsinize eziyet etmeden tasarrufa riayetkâr olmak mecburiyetinde olduğunuzu biliyor musunuz?

6 — Merhametli ve müşfik olabilirsiniz!

7 — Cinsî cazibeniz mevcut olmalıdır!

8 — Çocuklarınızı sevmelisiniz.

Şimdi gelelim suallere.. Onlar da

şunlardır:
Evlenmekten ne bekliyorsunuz?..
Şunları mı?

- 1 — Rahat ve huzur.
- 2 — Çocuk.
- 3 — Hayatta yardımcı.
- 4 — Şefakat.
- 5 — Eğlence.
- 6 — Bakılmak ihtiyacı.
- 7 — Arkadaşlık.

Sizce evlenmenin manâsı nedir?

- 1 — İki taraf arasında müşterek hukuklu bir arkadaşlık mı?
- 2 — Erkeğin hâkim olduğu bir hayat birleşmesi mi?
- 3 — Kadının hâkim olduğu bir hayat tarzı mı?

Yalnız erkekler için mevzubahs olan mülâhazalar

1 — Ne çeşit kadınlardan hoşlanırsınız, nişanınız zevkinize uygun mudur? Yumuşak, mütevekkil, mutli olsun ve her şeyi sizden mi beklesin?

Yoksa siz istemeseniz de sizinle meşgul olsun, size hâkim olsun mu? olsun mu?

2 — Evin bütün dahilî işlerinde karınız mı bilâ kaydü şart söz sahibi olmalıdır, yoksa siz de müdahale etmek ister misiniz?

Yalnız kadınlara mahsus sualler

1 — Biraz sert ve korktuğunuz, saydığımız bir erkek mi istersiniz?

2 — İşlerinize karışan, fakat ihtisarlara maruz kalan, sizden arasıra azar şitecek erkekte mi hoşlanırsınız?

3 — Sizinle aynı hukuka sahip, bir az nüvâzişkâr, sizinle fazla meşgul bir kocayı mı tercih edersiniz?

4 — Nişanınız bu tiplerin hangisine daha yakındır?

Bahtiyar olmak için neler lâzımdır?

1 — Zevkleriniz, menfaatlerin ve alâkalarınız birbirine uyuyor mu?

2 — İkiniz de çocuk ister misiniz?

3 — Para ve ikisadî telekkilerin birbirine yakın mıdır?

4 — İçtimaî ve siyasî fikirlerinizde birbirinize uygun musunuz?

5 — Müteakib hürmet hislerine sahip misiniz?

6 — Birbirinizin zevkine gidecek şekilde giyinebilmek, konuşabilmek için fedakârlık yapabilir misiniz?

(Devamı 9 uncu sayfada)

SİNEMA

Sinema yıldızları niçin para biriktiremiyorlar?

Senede 500,000 dolar alan bir san'atkârın elinde ne kalır, bilirmisimiz?

Sinema yıldızlarının kazandıkları para herkesin çenesini yorup durmaktadır... Sinema yıldızlarının çoğunu milyoner, milyarder zannedenlerin sayısı hayli kabarıktır...

Vâkıa sinema yıldızları içinde bu yüzden zengin olanlar var... Fakat bununla beraber şunu itiraf etmek lâzımgelir ki, kazandıkları paranın ancak dörtte biri kendilerine kalır... Üsttarafı mecburî masraflara akıp gider...

Geçenlerde Holivud'un en meşhur yıldızlarından biri bir muharrirle dertleşip duruyordu... Hayatının herhangi bir safhasından acı acı şikâyete başlamış... En büyük Fransız mecmualarından birine mensup olan muharrir cevaben demiş ki:

— Şikâyet ediyorsunuz amma bir teselliniz var... Hiç olmazsa çok para kazanıyorsunuz... Bu da herkesin kârı değildir. İstedığınız vakit bir kenara çekilirsiniz ve rahatça paralarınızı yersiniz...

Sinema yıldız kendisine hemen şu cevabı vermiş:

— Evet, dediğiniz çok doğru... Çok kazanıyorum... Senede 500,000 dolar alıyorum... Fakat bu paraya rağmen kat'iyyen zengin olamıyacağım... Günün birinde fakir olıyacağım da ne malum...

Bir sinema yıldızının bütçesi nedir biliyor musunuz?..

Size bunu tafsilâtille izah edeyim: 500,000 dolar alıyorum dedim değil mi?..

İşte mecburî sarfiyatın listesi:

	Dolar
Ödediğim vergi (500,000 dolar üzerinden):	300,000
Manacere yüzde 10	50,000
İlanat acentesine	10,000
Sekiz sivil polise	20,000
Tuvalet ve seyahat masrafları	20,000
Resmikabuller	30,000
İcar bedelleri	12,000
Hizmetçilerin aylıkları	12,000
Sigortalar	5,000
Ev için yapılan masraflar	12,000
Yekûn	471,000

Bu asgarî bir hesaptır. Bu masrafları yapmak mecburiyetindeyiz... Çünkü geçirdiğimiz hayat bunu âmirdir... Sekiz sivil polise verilen paralar da nedir diyeceksiniz değil mi?... Bu mesleğimizin cafcadır... Herkese öyle bildirmek icap ediyor...

Bir şey almağa gittiğim vakit beherhal en pahalısını seçmek mecburiyetindeyim. Aksi takdirde gözden düşerim... Arkadaşım san'atkâr Şarl Lauton'un başına geleni belki bilmezsiniz... Otomobilini bizzat kullanmağa meraklı bulunan bu san'atkâr bir Ford alır ve gezmelere başlar...

Bunu manaceri görünce bir çığlık koparır... »Lauton denilen bir san'atkârın böyle ucuz bir otomobili bizzat kullanması bir cinayetten başka bir şey değildir...» der. Nihayet biçare Lauton mükellef bir otomobil almak mecburiyetinde kalır... Üstelik şoförle şoför muavini de istihdamâ başlar... Gördünüz ya... İşte size sarîh bir misal...

Denilebilir ki biz san'atkârlar kendimiz için yaşamıyoruz... Kumpanyalarımızın elinde birer kukladan başka bir şey değiliz... Onlar ne isterlerse onu yapmak mecburiyetindeyiz...

Zavallı artist kabile kumpanyasına kafa tutsun... Derhal bin bir türlü hücumlara maruz kalır... Ve halkın teveccühünü kaybetmeğe başlar... Kumpanyalar bu hususta ustadırlar.

İşte görüyorsunuz ya... Sinema yıldızlarının hayatları dışardan görüldüğü gibi değildir... Gıpta edilecek hiç bir noktasi da yoktur...

(20 inci Asır - Foks) kumpanyası tarafından angaje edilen güzel Fransız yıldızı Simone Simon son çevirmiş olduğu ve yakında şehrimizde gösterilecek olan (Kızlar mektebi) filminden sonra bir kaç haftalık istirahatâ çekmişti. Telgrafla son alınan haberlere nazaran bu sevimli san'atkâr şiddetli bir barsak gribine tutulmuş ve bu suretle tekrar hastalanmıştır.

Bir sinema yıldızının muvaffak olup olmadığı nasıl anlaşılır?

Bir sinema san'atkârının muvaffak olup olmadığı nasıl tesbit edilir, bilir misiniz?... Bunun için hiç şaşmaz bir barometre vardır... Bu barometrenin adına (prestîşkârların postası (Fan Mail) denmektedir...

Bu sistem yüzde yüz bir Amerikan icadıdır. Amerikan Reisicumhurundan tutunuz da May Vest'e kadar bütün tanınmış kimselerin halk nazarında itibarları aldıkları mektupların sayısı ile ölçülmektedir.

Her sinema stüdyosunun bu posta dairesi için hususî bir servisi vardır. «Son Posta» okuyucularına (Metro Goldvin) stüdyolarının (Prestîşkârlar postası dairesini anlatacağız:

Bu daire ayrı bir bina dahilinde bulunmaktadır. Burada tam 125 genç kız çalışmaktadır. Bu kızların vazifeleri gelen mektupları okuyup sinema yıldızları namına onlara cevap vermektir. Bir günde alınan mektupların sayısı yirmi ile otuz bin arasındadır.

Dünyanın her tarafından her lisan dan mektup gönderilmektedir. Bunun için muhtelif lisanları bilir ve muhtelif milletlere mensup kâtibeler vardır.

Bu mektupların çoğu çalgıncı sitayişlerle doludur. Ancak yüzde on nisbetinde mektuplar aklı selim ile yazılmıştır.

Fan Mail servisi gelen mektupların hepsine cevap yetiştirir.

Bu mektuplarla bu sinema yıldızı günde hiç olmazsa üç dört izdivaç teklifi alır...

Bu izdivaç tekliflerinin fakir adamlar tarafından yazıldığı sanılmamış... Çoğu tanınmış milyonierlerden, prenslerden, zengin adamlardan gelmektedir...

Geçenlerde Hindistan mihracelerinden biri Mirna Loy'a bir mektup gönderir. Bu mektupta Hindistana gelmesi, kendisine bir saray tahsis edeceği; mihracenin baş gözdesi makamına kaim olacağı bildirilmektedir.

Günün birinde Silvia Sidney'in sesi adamakülh kısılr... Gazeteler bundan bahsederler... Bunu okuyan bir İngiliz lordu Holivuda gelir ve servis müdiresine bu san'atkâr ile evlenmek arzusunda bulunduğunu söyler...

Güzel bir film

«Donogoo Tonka», Fransızca ve Almanca olarak filme çekildi

Donogoo Tonka filminin Almanca nüshasını büyük bir muvaffakiyetle çevirmiş olan güzel sinema yıldızı Anny Ondra ile Viktor Staal

Meşhur Fransız muharrirlerinden Jül Romen'in yazmış olduğu ve Fransada yüzlerce defa gösterilmiş olan Donogoo Tonka piyesi Ufa Alman film kumpanyası tarafından Fransızca ve Almanca olarak filme çekilmiştir.

Bu film çok eğlenceli olduğu söylenmektedir. Bir müddet sonra şehrimizde (Türk sinema) sında ilk defa olarak gösterilecek olan bu film hakkında Fransız sinema münekkittleri çok sitayişkâr bir lisan kullanmaktadırlar.

Fan Mail servisinin asıl mühim vazifesi büyük san'atkârlardan birinin çevirmiş olduğu film piyasaya sürüldüğü vakit gelen mektupların adedini tesbit eylemektir.

San'atkârın halk nazarında muvaffak olup olmadığı ancak bu mektuplardan anlaşılmaktadır.

GÖNÜL İŞLERİ

Hem saf, Hem de nikbin Bir genç!

Bu sabah adresime gelen mektuplara göz gezdirirken, bizde gönül maceralarının hep mektup alıp vermekle mi başladığını düşündüm. Bu memlekete hâs öyle bir usul olacak ki, âdeta ihtira berata alınmış gibidir. Benzerine başka yerlerde hemen hiç tesadüf edilmez.

İşte an'ane halini alan bu usulün son misali:

Hasköyde Değirmen karşısında oturan Nazmi Özkan diyor ki:

« Üç aydanberi tahammül olunmaz bir aşkın zalim pençesinde kıvrılmaktayım. Sevmiş olduğum kıza müteaddit mektuplar yolladım. Fakat o, bunların hiç birine cevap vermiyor. Yalnız nazarlarından anlıyorum ki o da beni sevmektedir. Amma neden cevap yollamıyor? Buna bir mâna veremiyorum. Bana bir

akıl öğretiniz.»

Bu okuyucum, hem fazla saf, hem de fazla nikbin. Bir defa ne zannediyordu? Kız mektubu alır almaz derhal masa başına oturup bir müsvede mi karahyacak? Buna ihtimal vermek için bir çocuk kalbine malik olmak lâzım.. Saffetin hududu geniş. Sonra nikbinliği de öyle.. hudsuz. Kızın gözlerinden kendisini sevdiğini anlamış.. Bir hülya ki kıymeti cihana bedeldir..

Oğlum biraz maddî ol: Her gördüğünü sevme, her sevdiğine mektup yollama, her karşılaştığın nazardan da mâna çıkarmaya kalkışma.. Maa-mafih anlaşılıyor ki pek gençsin, zaman seni pişirecektir.

★

İneboluda (Bayan Zet) e : İkinizden birinde eksiklik olduğu muhakkak. Fakak ârıza hanginizde ben nasıl bileyim? Aynı ayrı doktor muayenesinden geçmeniz lâzım. Bunu orada yapamazsınız. Ebe anlamaz. Kimyahane tahliline ihtiyaç vardır.

TEYZE

MİZAH

Gazete Sahipleri, Başmuharrirler, Muhabirler, Ressamlar Koşusu

Koşu bu sabah yapıldı bütün gazeteciler iştirâk ettiler. Birinci gelenlere mükâfatlar verildi

Yazan: İMSET

Bu perşembe günü yapılacağını ilân ettiğimiz gazete sahipleri, muharrirler, muhabirler, gazete ressamı koşusu tahminimizden fazla alâka uyandırdı. Sabah tam saat sekizde bütün gazete müntesipleri Son Postanın önünde toplandılar. Son Postanın yazı işlerini idare eden Cevat Fehmi balkona çıktı. Toplanan gazetecilere şu kısa nutku söyledi:

— Arkadaşlar, günlük gazetelerden birinin müvezziler arasında bir koşu tertip ettiğini haber almıştık. Düşündük; biz müvezziler kadar da olamayacak mıydık? Gene koşamaz mıydık?

— Elbette koşarız! Sesleri.. Cevat devam etti: — Evet arkadaşlar, biz de koşarız. Bunun için işte bu koşuyu tertip ettik. Şimdi tertip heyetinin yaptığı programa uygun olarak koşular yapılacaktır.

«Koşusu da bizden, koşması da sizden», «Koşmak isteyenler hazırlanın hem!»

Cevadın nutkundan sonra koşu başladı. İlk koşu gazete sahipleri arasında yapıldı. Birinci gelene Kapalıçarşıdan veresiye alınmış bir Maşallah hediye edilecekti.

Koşuya kendine güvenen dört kişi iştirak etti.

Akşamdan Kâzım Şinasi, Tandan Ahmet Emin, Açık Sözen Etem İzzet, Kurundan Asım Us.

Hareket işareti verilir verilmez birer ok gibi fırladılar. Koşuda Kâzım Şinasi birinci geldi. Fakat hakem heyetinden bazıları Kâzım Şinasinin birinciliğine itiraz ettiler. Onun Babıâli yokuşundan otomobile indiğini görenler olmuş. Kâzım Şinasi itirazlara gayet mantıklı bir cevap verdi:

— Yalan söylüyorlar, ben otomobile para verip ömrümde bir kere bile binmedim.

Bu doğru söz karşısında hakem heyeti ne yapacağını şaşırılmış kalmıştı. Akşam bayii baklayı ağzından çıkarıldı:

— Benim otomobilime bindi. Vapura gazete yetiştiriyordum; otomobil bir aralık ağırlaştı... Bir de ne göreyim? Kâzım Şinasi arka çamurluğa oturmuş. Kâzım Şinasi, müsabaka harici addedildi. İkinci gelen Ahmet Emin birinci sayılacaktı. Fakat onun da Kâzım Şinasinin cebinde gittiği anlaşıldı ve müsabaka harici addedildi. Üçüncü gelen Etem İzzetin birinci ilân edilmesi icap ediyordu. Bu sefer de Rasım Us itiraz etti:

— Etem İzzet birinci olamaz, çünkü o

Koşuya iştirak eden Son Postacılar

koşmamıştı.

Etem İzzet — Nasıl koşmadım, bas-bayağı koştum.

Rasım Us — Hayır koşmadım, atladım.

Etem İzzet — Atlamadım, ben hiç bir zaman atlama-dım!

— Atladın, bacakların o kadar uzun ki bir atlayışta yarışı bitirdin. Binaenaleyh birinci sayılmazsın.

Hakem hey'eti bu noktayı nazarı dikkate alarak Etem İzzeti de müsabaka harici addetti.

İşaret tabancası patlar patlamaz, korkusundan yerinden kıpırdanmış olan Asım Usdan başka kimse kalmadığı için Asım Us birinci ilân edildi.

Ve «Maşallah,, merasimle göğsüne takıldı.

İkinci yarış ülema muharrirler arasında yapılacaktır. Yarışa iştirak etmek isteyenler âlim olduklarına dair iki şahit göstermeye mecburdular. Nurullah Ata, Peyami Safa, Ömer Rıza, Refik Ahmet, Selâmi İzzet, Ercümend Ekrem, Turhan Tan şahitlerini dinlettikten sonra isimlerini koşu tertip heyetine kaydettirdiler. Reşat Ekrem Koçu da koşuya iştirak etmek istedi ne de şahitlerinin yalancı şahit oldukları anlaşıldığından koşuya iştirakine müsade edilmedi.

Koşucular hazırlandılar, koşunun müntehası Beyazıt kütüphanesi idi. İşaret verildi. Hiç bir koşucu yerinden hareket etmemişti. Hakem bağırdı:

— Ne duruyorsunuz?

Nurullah Ataç cevap verdi:

— Bu birinci işaret, üçüncü işarete hareket edecek değil miyiz?

— Üçüncü işareti de nereden çıkar-dınız?

— Ben çıkarmadım, Selâmi İzzet söyledi.

Selâmi İzzet söze karıştı:

— Bütün dünya tiyatrolarında böyledir. Üçüncü zilden sonra perde açılır.

— Burası tiyatro değil, koşu yeri!

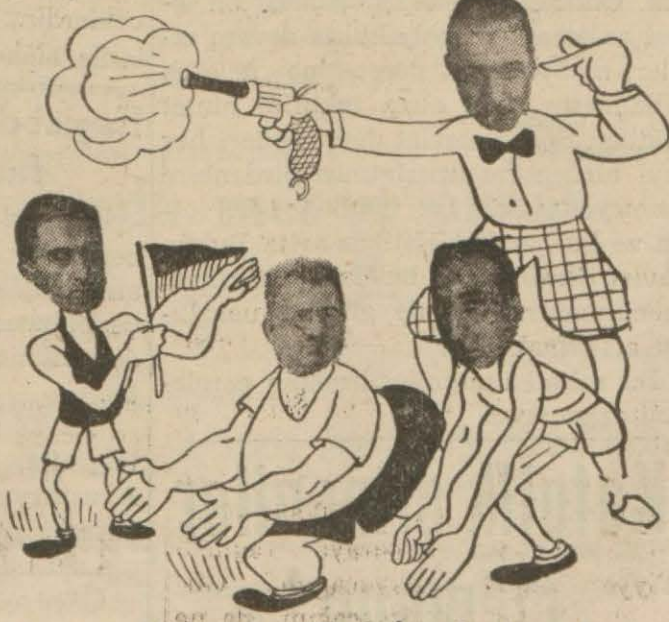
Selâmi İzzet — Afedersiniz ben kendimi tiyatrodan san-

Ressamların yerlere yuvarlanmadan evvel alınmış resimleri

Âlim muharrirler koşudan sonra dinleniyorlar

Gazete sahiplerinden Etem İzzetle Asım Us

Koşuya başlarlarken

miştim da, arkadaşlara da öyle tenbih ettim. Bir daha işaret verirsiniz hep birden koşarız.

Peyami Safa — Bir dakika müsade ederseniz ben not defterime bazı şeyler yazacaktım.

Turhan Tan — Ne yazacaktın?

Peyami Safa — Şu benim Avrupa anketime ilâve olarak Vaşingtonda koşuların nasıl yapıldığına dair bir yazı yazacaktım da...

Ömer Rıza — Yahu sen Vaşingtona da gittin mi?

Peyami — Gittim ya, ben yalnız Parisi değil, bütün Avrupayı dolaştım.

Ömer Rıza — Mirim sen yanılıyor sun, Vaşington Avrupada değildir. Asyadadır.

Peyami — Sen benim kadar Avrupayı bilir misin?

Ömer Rıza — Avrupayı bilmem ama, sen de Asyayı benim kadar bilemezsin!

Turhan Tan — Ben köşe pencereden bakmıştım da görmüştüm. Vaşington ne Avrupada, ne de Asyada idi.

Refik Ahmet — Ya nerede idi?

Turhan Tan — Bizim karşıki komşunun odasındaki haritanın üzerinde idi.

Hakem:

— Konuşacağınıza işareti vereyim de koşunuz. Sizinle uğraşacak değiliz.

— Peki, peki koşalım.

İşaret verildi. Koşular, Birinciliği Nurullah Ataç aldı. Fakat kendisini yarıştan sonra gören olamadı; Beyazıda gider gitmez kütüphaneye girmiş, kitapların içine gömülmüştü.

İkinci gelen Ömer Rıza, ikinci gelmesi şerefine Beyazıttaki güvercinlere yüz paralık darı attı.

★

Koşuların en büyüğü üçüncü koşu idi. Bu koşuya gazete sekreterleri, muavinleri, muavinlerinin muavinleri ve muhabirler iştirak ettiler. Koşuya iştirak edenler o kadar çoktu ki kaç kişi olduklarını saymaya imkân bulunamadı, koşuda yalnız birinciyeye değil, onun-cuya kadar ikramiyeler verilecekti.

Birinciyeye bir çift müstamel ayakkabı, ikinciyeye bir gözlük, üçüncüyeye bir kravat, dördüncüyeye bir paket birinci nevi sigara, beşinciden onuncuya kadar da birer kartpostal.

Koşuda birinciliği Tandan Salâhaddin Güngör kazandı ve kendisine Ali Nacinin eski pabuçları verildi. Bir bu-

Tarihten sayfalar:

İki yüz yıl süren Haçlılar harbinin neticesi

Avrupalılar Şarkta toprak kazanamadılar, fakat memleketlerine parlak bir medeniyetin ışığını, şiiiri, felsefeyi, fen ve ilmi göturdüler

Yazan: Turan Can

1090 yıllarındaydı. Endülüste, şimali Afrikada ve bütün şarkta parlak bir medeniyet vardı. Gazaliler, Ömer Hayyamlar, Harirler, en yüksek felsefe şiiirlerini yazıyorlar, kimyada, sanatta ve heyette yeni nazariyeler kuruluyor, yeni keşifler yapıyordu.

Bu sırada Avrupanın her tarafında kara bir taassup çalkanıyordu. İmparatorlara ayaklarını öptüren Papa yedinci Greguar bütün hristiyan âleminin en büyük hâkimi olmuş, öldükten sonra da bu hâkimiyeti kendi haleflerine bırakmıştı.

Adam öldüren, haydutluk eden, hırsızlık yapan, günaha giren hristiyanlar, günahlarının bağışlanması için mukaddes yerlere gidiyorlardı. Bu yerlerin en mukaddesi İsanın Kudüs'teki mezarıydı.

Avrupanın her tarafından yalnızak, başaşik, sırtlarında bir takım çavvalarla Kudüs kıyılarında çıkan günahkârlar uzun bir kervan yaparak İsanın mezarına yollanıyorlardı.

Bunların arasında kısa boylu, ciliz, esmer yüzlü, uzun sakallı bir papaz da vardı. O da diğerleri gibi yalnızak İsanın mezarına kapanmış, günahlarının bağışlanmasını yalvarıyordu. Sonra Şeria nehrinde yıkandı. (Eriha) dan defnedalları kopardı. Kudüse dönüp de Kamame kilisesine girdi. Orada da duaya devam ederken uyuya kaldı. Anlattığına göre rüyasında Hazretî İsa ona dedi ki:

— Piyer, aziz oğlum, Kudüs patriğine git. O sana bir mektup verecek. O mektupta yapacağın vazife yazılıdır. Yurduna dön. Buradaki sefaleti anlat. Bu mukaddes yerleri kâfirlerin elinden kurtarmak için hristiyanların kalblerini coştur!

Bu adam Fransanın Amyen kasabasındaki küçük papazlardan biriydi. Piyer Lermite — Pierre L'ermite diye anılıyordu.

★

1095 yılında papahığın mukaddes

run farkile ikinci gelen Tefvik Necatiye, Salâhaddinın koşarken düşürdüğü gözlük verildiyse de Tefvik gözlüğü takmak imkânını bulamadığından Salâhaddinın gözlüğü üçüncü gelen Sait Keslere devredildi. Fakat Sait Kesler buna itiraz etti:

— Ben, dedi, dünyayı Salâhaddinın gözlüğüyle görmek istemem.

Bunun üzerine gözlük:

— Gözlüğümü isterim!

Diye iki gözü iki çeşme ağıyan Salâhaddine iade edildi.

Bir paket sigarayı dördüncü gelen Hilâli aldı. Ve bu bir paket sigara ile şimdiye kadar arkadaşlarına borçlanmış olduğu sigaraların yüz binde birini ödedi.

Beşinci gelen Cihada; Almanyadaki dünyanın en şişman kadınının, altıncı gelen Nazıma Gandinin, yedinci gelen Naci Sadullaha kendisinin sekizinci

meclisi Klermonda toplanmıştı. Burada 14 başpeşkapos, 250 peskapos, beş yüze yakın papaz, bir çok ahali ve binlerce gövallye vardı. Bu insan kalabalığı şehre sığmamış, kırlara çadırlar kurulmuştu.

Mukaddes meclis, karısını almak isteyen Fransa kralı Filibi mahkûm etmek istemişti. 18 teşrinisanide işler bitti ve Papa ikinci Ürben herkesi kurda topladı, şunları söyledi:

— İsanın mezarı kâfirler elindedir, bakımsızdır. Onun ruhu bizi her an azarlamaktadır. Duymuyor musunuz? Kalbleriniz taş mı kesildi! İslâmlara karşı harp açıyorum. Silâha sarılınız!

Sonra İncilin şu manadaki cümlesini büyük bir vecd içinde ilâve etmişti:

— Herkes kendisini din uğruna harcamak için salibini yüklenmelidir.

Papanın sözleri oradakileri hem hüngür hüngür ağlatmış, hem de köpürtmüştü. Binlerce ağzından:

— Allah istiyor!.. Allah istiyor!..

Haykırışları yükselmişti.

İşte ondan sonra tamam iki yüz sene yediden yetmişe kadar; serseri, haydut, papaz, esnaf, kont, prens ve kralarla imparatorlar, yüz binler ve milyonlar, halinde Kudüse akın etmişlerdi.

Tamam iki yüz sene çılgın bir sürünün Avrupanın göbeğinden Suriye göllerine kadar uzayan sellerinden:

— Allah istiyor!.. Allah istiyor!..

Haykırışları yükselmişti.

★

Piyer Lermite bu işin ilk gönüllüsü olmuştu. Papanın nutuk verdiği güne kadar, kukuleteli ve belinden bir iple bağlı uzun bir entari giyen bu sıska, ufak tefek ve esmer papazla alay ediyorlardı. Kendisi gibi ciliz bir eşek sırtında gidip gelirken ayak takımı ve serseri çocuklar onun eşeginin kuyruğunu çekerler, eğlenirlerdi.

Halbuki şimdi herkes onun ardına takılıyordu. Onun ateşli nutuklarını (Devamı 9 uncu sayfada)

gelen Rüsteme bir İspanyol dansözünün, dokuzuncu gelen Hikmet Feriduna Çirpici çayırının, ve onuncu gelen Nizameddin Nazife Köroğlunun birer resimleri verildi.

★

Son koşu gazete ressamı arasında yapıldı. Bu koşuya Münif Fehim, Ercümend, Ramiz, Orhan iştirak ettiler. Cemal Nadir izinli olduğu için vekili Amca Bey koşmak istediysen de zayıfhyacağı nazarı dikkate alınarak kosturulmadı.

Koşu için mesafe beş metre olarak tesbit edilmişti. Fakat hiç biri beş metrelik mesafeyi koşamadılar. En önde giden Münifin ağzından piposu düşmüştü, onu almak için yere eğildiği zaman arkadan gelen Ramiz ona çarptı ve yere düştü. Diğerleri de yerde yatan Münifle Ramize çarpıp düştüler. Yarışta neticesiz kaldı.

İMSET

Hitlerin istediği topraklar

Alman devlet Reisi son nutkunda Ukranya, Sibirya ve Ural'ın Almanyaya lüzumundan bahsetmiş

Dünkü posta ile gelen İngiliz gazetelerinden Sunday Express Hitlerin 12 Eylülde söylediği nutku telgraf haberlerinin bildirdiklerinden daha muassas ve daha başka bir şekilde vermektedir. Bu gazete Berlin muhabirine affen diyor ki:

«Hitler yeniden ilân ettiği dört yıllık plânile neler yapmak istediğini kısaca anlattı. Hitler bu dört yıllık plânla Almanyayı kendi yağıyla kavran ve ecnebi kontrolü altında bulunan bütün iptidai maddeleri bizzat istihsal eden bir ülke yapmak emelindedir.

Alman devlet reisi diyor ki: «Pamuğumuzun az olduğunu söylüyorlar... Ben de diyorum ki dört yıl içinde kendi pamuğumuzu kendimiz yetiştireceğiz. Diyorlar ki «Lâstığımızı dışarıdan satın almalıyız... Ben de diyorum ki, «fabrikalarımız yerden fırlatacak ve biz de kendi lâstiklerimizden mamül tekerlekler üzerinde seyahat edeceğiz.

Petrole ihtiyacımız var. Bunu kendi topraklarımızda bulunan maddelerden çıkaracağız. Hiç birşey imkânsız değildir ve olmayacaktır...»

Bundan sonra Sovyet Rusya ile istihzaya başlayan Hitler:

«Bu Bolşevikler, ne kadar da kabiliyetsiz insanlar, bize ne kadar az benziyorlar... diye haykırmıştır.

«Sayısız maden zenginlikleriyle, iptidai maddelerle dolu olan Ural dağları bizim elimizde bulunsaydı, o muazzam ormanlarla Sibirya, ve vâsi buğday tarlaları Ukranya öz mahmûz olsaydı, şimdi refah içinde yüzecektik.

Aşırı derecede toprak bolluğu içinde bulunan bu Bolşevik Yahudileri gibi talihi bir durumda bulunmuyoruz. Bizim toprağımızdan 18 misli büyük topraklara malik olmalarına rağmen halkı besliyemiyor, doyuramıyorlar. Biz ise denizlerden, bataklıktan, zere-den olursa olsun her bir dönüm toprak için çarpışmak, uğraşmak mecburiyetindeyiz.

Rusyada hayat, bürokratlar için iyi, ameleler için fenadır. Ben halka ekmeke veren bir sistem iniliğine inanırım. Bunu yapamıyorsa, bu sistemin hiç bir mânası yoktur.

Amelelere nakden verilen ücretlerin ehemmiyeti yoktur. Bunları arttırmaya da teşebbüs etmiyorum. Benim gayem, Alman halkı tarafından kullanılan istihsalatın top yekûn hacmini arttırmaktır...»

Hitler bu sözleri söylerken gökte dört yüz tane bomba ve avcı tayyaresi uçuşuyordu. Bunlara bakarak mağrur mağrur gülümseyen Führer, halkın bağırışmasına, alkışlamasına aldırmıyor, gözleri göğe dikili olduğu halde dimdik duruyordu...»

Sovyet gazetelerinin neşriyatı

Moskova, 16 (A.A.) — Tass bildiriyor: İzvestia gazetesi «Barut deposu üzerinde meşale» başlığı altında neşrettiği bir makale ile, Nuremberg kongresinin bir plânçosunu yapmak tadır. Makalede deniliyor ki:

«Her sazından ayrı ses çıkan Nuremberg orkestrasından iki esaslı ses tefrik edilebilir. Memleketin dikkatini dahilde pek te cazip olmanın tablodan ve işe zorlukları çıkmazından çevirmek ve muazzam teslihatla Almanyanın savaşa hazır bulunduğunu göstermek suretiyle yabancı memleketleri korkutmak.

Hitler tamamen eski parolayı teyit etmiştir. «Tereyağına değil, topa ihtiyacımız vardır.» Hitler delice ruşiyalar serisine milletlerin yükseltilmesi, işsatinin azaltılması gibi fikirler ilâve etmiş ve ulusu en zalim mahrumiyetler içinde iken ekonomik refaktan bahsetmiştir. Nurembergde ikinci dört sene-

lik plân ilân edilmiştir. Dört senelik işçi plânı olan bu plân, Almanyayı yabancı ham madde tabiiyetinden (kur-tarcak) tır.

Nuremberg panayırının ağırlık merkezi hiç şüphesiz Hitler ekonomi undesi hakkında beyanatlarda değil, tarruz propagandasında bulunmakta dır. Hitlerin yüksek sesle ve İngiltere deki üçüncü imparatorluk dostlarını hayrette bırakmak suretiyle müstemleke isteğini ilân etmesinde tereddüt etmemiş, olması bu suretle izah edilebilir. Bizzat Hitler o kadar heyecana düştü ki, Yalnız Ukranyayı değil, ne fazla, ne eksik, Uralı ve Sibirya'yı da rüyasında görmekte ve Alman toprağı üzerinde bir cennet kurmak için bunların kendisine lâzım olduğu neticesine varmaktadır. Bunun içindir ki, Hitlerin peykleri olan Göbels ve Rozenberg'in bu kadar taşkıncı ileri gitmiş olmalarına hayret etmemek icap eder. Böyle bir insan beynelmilel münasebat tarihinde görülmuş birşey değildir. Bununla beraber Faşizmin yegâne yayılma yolu doğuya doğru olduğunu zannedenler müsterih olmasınlar. Nuremberg'in tehevür dolu vaat ve heyecanında Avrupa kolektif emniyetini her ne bahasına olursa olsun akim bırakmak temayülü hâkim bulunmaktadır. Kudurmuş halk âmirlerinin bütün hiddet ve tehevürleri Fransız - Sovyet yardım paktının üzerine köktü.

Sovyet - Çekoslovak paktını her ne bahasına olursa olsun yıkmak. İşte, Alman faşizminin sabit fikri budur. Çekoslovakya'yı yıkabilmek için tecrit etmek. Röveleri Fransanın göğsüne dayayabilmek için Orta Avrupada kuvvetlenmek. Faşizm müstemlemeden bahsetmekle daha şimdiden dünyayı İngiltere zararına olarak paylaşmayı istemektedir. İşte, Avrupanın göbeğinde dişine kadar silâhlanan süel kampın projeleri bunlardır. Bu kamp, şimdiden İspanyada harekete geçmiştir. Kamp, Fransanın gerilerinde nüfuz ve, İtalyan Faşizmi ile müşterek olarak, Çebelütta- rıki istihdaf etmektedir. Avrupa, meyvalarını topluyor. Göbels ve Rozenberg, İngilterede mütearızla üçüncü bir devlet zararına olarak mutavassıt tarzihal muamelelerinden ibaret olan an'anevi diplomatinin banal metodlarına hâlâ inanan unsurlara müracaat ediyorlar. Göbels ve Rozenberg, Fransada, yalnız üçüncü bir memleket ve ya memleketlerin zararına değil aynı zamanda bizzat kendi memleketleri geniş halk kitlelerinin de zararına olarak, Alman Faşizmle anlaşmasına muvafakate hazır olan unsurlara hitap ediyorlar.

Nurnberg Almanyadan bir sistem içinde baltalanmakta olan Lokarno devletleri konferansı için fena bir mukaddeme değil.

Şimdi bu kanlı Nurnberg oyununa karşı Sovyetler Birliğinin ne yaptığını sormak haklı bir şey olur. Sovyetler Birliğinin milyonlarca işçisi son günlerde mutad faaliyetleriyle meşgul olmuşlardır. Memleketimiz Nurnberg haykırmalarından çok daha enteresan milyonlarca işle meşguldür.»

Pravda gazetesi, Nurnberg kongresinin, Alman Faşistlerinin istihdaf ettiklerinden aykırı neticelere vardığını yazıyor ve diyor ki:

«Faşist Almanyaya bütün dünya önüne açık bir mütearız ve harpçi olarak çıkmıştır. Kongrenin rejisörleri utandıracak bir akâmete uğradılar.»

Londra, 16 (A.A.) — Deyli Telgraf gazetesi Nurnberg konferansının tevhit edebileceği akislerin ne olabileceğini tahmin ile meşgul olmaktadır.

Bu gazete, bilhassa diyor ki: «Alman diplomasisi, çok büyük bir psikoloji hatası yapmaktadır. Sebepsiz yere, ayrı ayrı kendilerine hücum edebileceği milletleri korkutmaktan ziyade mevcut ittifaklara kuvvet vermektedir.

Hergün

Memlekette iktisadi Hareketi arttırmalıyız.

Yazan: Muhittin Birgen

(Baştarafı 2 inci sayfada)

hem daha kolay, hem daha fazla vergi verebilirler. Vergiyi aylıktan almak kolaydır; fakat bu, harekete engel olan bir usuldür. Asıl vergiyi hareketten almanın çaresini bulmalıyız. Eşyada ucuzluk müstehlakte sarf kudreti elele verdikleri zaman Türkiye bugünkünden beş on misli daha büyük bir harekete kavuşur ve bu hareket memleketimizin her sahasında ve her bakımdan hayatını arttırır. İşte biz buna muhtacı.

Bunu biz gayet dikkate değer bir misal ile de gördük: Türkiyede demiryolları ile nakliyat bir kaç sene evvel ne kadar pahalı idi. Bu pahalılık demiryollarında harekete durdurmuş, insanlar ve eşya âdetâ oldukları yerlere saplanıp kalmışlardı. Alâkadar olduğumuz işlerden dolayı İzmir demiryollarının o zamanki ecnebi idareleriyle pek çok mücadele etmiş, onlara ucuzluğun faydalarını anlatmak için pek çok uğraşmışım. Onların örümcekli kafaları bu işleri anlamadılar, pahalılıkta devam ettiler; nihayet iflâs derecesine gelerek hükûmetin satın alma teklifini nimet bildiler. Sonra, devlet demiryolları her şeyi birdenbire ucuzlatınca birdenbire demiryollarında bir hareket hâsıl oldu ve bu hareket gittikçe arttı. Bugün devlet demiryolları bu hareketten hem memnundur, hem de gittikçe ucuzluğu arttırmaktadır.

Bu misali umumleştirmenin çarelerini aramalıyız.

Katolik ermeniler memnun!

Beyoğlu Vakıflar direktörlüğü tarafından Ermeni Katolik cemaatine ait kiliselerin idaresine el konmasını münevver Katolik Ermeniler arasında çok müsaait bir tesir bırakmıştır.

Easen Ermeni Katolik münevverleri Patrikhanenin vakıfların gelirini dilediği şekilde sarfetmesine muarız bulunmakta, bu yüzden devamlı münakaşalar olmaktadır. Hatta vakıflara vaz'iyet edilmesi için Katolik Ermeniler tarafından müracaat bile vâki olmuştur.

Patrikhane bundan sonra kiliselerin yalnız ruhanî işlerine karışacak, idarî işlerine karışmayacaktır.

Katolik cemaatinin eski meclisi idare azalarından biri, dün, kendisine görüşen bir arkadaşımıza demiştir ki:

«Cemaatimiz bu vaziyetten hiç müşteki değil, bilâkis çok memnundur. Şimdi artık emin olabiliriz ki kiliselerimizin ve vakıflarımızın akarlarının iradı maksada sarfedilecek; gelişti güzel harcanmayacaktır.»

Adliyeye yapılan garip bir ihbar ve şikâyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

dilmiştir. Müracaatı yapan zat Üsküdar Sultantepe'de Selvilik caddesinde (2) numarada oturan Bay Akıncı'dır. Bu zat ilgili kimselerden, incelenmesini istediği hâdiseyi bize bizzat anlatı:

Alt Katta Bir Gürültü

Çocuk çocuk erkenden yatmışlardı, ben ise gece saat ona doğru evin üst katındaki yatak odamda «Son Posta»nın o günkü nüshasını okuyordum. Bir aralık aşağı kattan yukarıya doğru bir gürültü aksetti. Merak ettim. Gazeteyi bırakarak yatağımdan doğruldum. Tam o sırada elektrik birdenbire söndü.

Karanlıkta İki Fener

Merakım arttı Karanlık oda kapısını bularak dışarıya fırladım. Ne göreydim: Karanlıkta iki gölge, ellerinde de birer hırsız feneri...

Ben şaşırım. Bir dakika da tereddüt geçirdim. Onlar şaşırmadılar ve tereddüt etmeden yatak odasına girdiler. Gürültü üzerine evvelâ zevcem uyardı, bağırmağa başladı. Arkasından çocuklar gözlerini açtılar. Ağlamaya

Hamallık işinin ıslâhına rıhtımlardan başlandı

Dahiliye Vekâletinden Vilâyetlere gönderilen bir tamimde sırt hamallıklarının kaldırılması isteniliyordu. Birkaç aydanberi gerek belediye ve gerek liman idaresi ile gümrükler bu hususta tetkikat yapıyorlardı. Bu tetkikat ikmal edilmiştir. Bugün de Vilâyette alâkadarların iştirakile büyük bir toplantı yapılacak ve sırt hamallığının kaldırılması etrafında şimdiye kadar yapılan tetkiklerin neticesi gözden geçirilecektir.

Rıhtımdaki hamallık işleri Liman idaresine devredildiğinden umum müdürlük bu hususta bir teşkilât projesi hazırlamıştır. Bu projeye göre hamallar şimdi olduğu gibi vapurlar gelidükçe gayri muntazam bir şekilde yük taşımıyorlardı. Yeknesak bir elbise ile çalışacak olan hamallar ayrı ayrı birer numara taşıyacaklardır. Ayrıca kendilerine başka numara tabelaları da verilecek, her taşıdıkları eşyaya bu No ları yapıştırılacaklardır. Bu numaraların diğer bir işini de yük sahibine vereceklerdir. Bu suretle yolcular eşyalarile alâkadar olmaksızın vapurdan

çıkacaklardır. Hamallar aldıkları çantaları yolcu salonuna getirecek ve burada yolcuları bekleyeceklerdir. Salonunda hamal numaralarının takılması mahsus yerler ve bu mahallerin altında da eşyanın muhafazasına mahsus hücreler vücutte getirilecektir. Hamallar eşyaları bu numaralı hücrelere teslim edeceklerdir. Yolcular ellerindeki eşya numaralarile çantalarını bu hücrelerde kolayca bulabileceklerdir. Çünkü eşyalarındaki numara hücredeki numaranın aynı olacaktır.

Bazı hamalların yolculardan fazla para istedikleri ve bu yüzden rıhtımda gürültüler meydana geldiği göz önünde tutularak hamallar para işinde yolcularla temas etmeyeceklerdir. Yolcu salonuna gişeler yapılacak ve yolcular hamallık ücretini bu gişelerdeki memurlara vereceklerdir. Ücret hamallık tarifesine göre alınacağından bu suretle kimse fazla para vermemiş olacaktır.

Liman umum müdürlüğü projeyi Vilâyete verecektir. En kısa zamanda bu işin tatbikatına geçilecektir.

Faşist devletler Balkanlarda faaliyete geçtiler

Siyasî mahafilden sızan haberlere göre, Musolini - Şmit - Ciano mülâkâtı esnasında Orta Avrupa ve bilhassa küçük antantı alâkadar eden mühim meselelere temas edilmiştir.

Havas ajansı Romadan aldığı bir telgrafta, Şmit'in seyahatının gayesi Avusturya Başvekili Şuşniç'in tekrar Romayı ziyareti için zemin hazırlamak olduğu bildirilmektedir.

Görüşmelerin ehemmiyeti, Avusturyanın İtalya, Küçük İtilâf ve Almanya arasında bir hattı vâsıl teşkil etmesinde mündemiçtir. Romadaki siyasî müşahitler, İtalya ile Küçük İtilâf münasebatında salâh husulünün Avusturya - Çekoslovakya ticaret itilâfinin akdi ile aynı zamanda vuku bulunmuş olduğunu beyan etmektedirler.

Romanya siyasetinde son zamanlarda vukua gelen tebeddüllerle İtalya ve Yugoslavya arasında yapılan ticarî müzakerelerde bu mukareneti teşkil edebilecektir.

Romanya Kralı Karol'un da Romayı yakında ziyaret edeceği şayiaları İtalyanın son zamanlarda takip etmekte olduğu siyasetin bir neticesi addedilmektedir.

Diğer taraftan Şmit'in İtalyadaki temasları neticesi olarak yakında İtalya, Avusturya ve Macaristan hariciye nazırları arasında Viyanada bir toplantı yapılacağına da ayrıca işaret edilmektedir.

Romada bu faaliyet devam ederken Nurnberg tezahürlerinden sonra Alman propaganda nazırı Göbbels'in bir tayyareyle Atınaya gideceği haberi de nazarı dikkati celbetmektedir.

Göbbels pazar günü Atınada bulunacaktır.

«Gürültüyü işitmiş olacak», o anda bir polis memuru eve girdi, yukarıya çıktı, bu iki gölgeye:

— Yukarıya çıkmağa ve odalara girmeğe salâhiyetiniz, yuktur; diye bağır-
dı.

O zaman anladım ki, bu iki zat elektrik şirketinin gizli elektrik kullanılıp kullanılmadığını anlamaya memur iki mensubu işler. Kendilerine bizim evde elektrik saatinden geçmeden elektrik kullanılmakta olduğu hakkında uydurma bir haber verilmiş. Onlar da anlamaya gelmişler..

Fakat bu şekilde hareket etmeye hakları var mı? Gece benim evime ne sıfatla, nasıl girebilirler? Bilmiyorum. Bilmediğim için de anlamak üzere Cumhuriyet Müddeiumumîliğine müracaat ettim.

Ve şimdi düşünüyorum: Biraz asabî, biraz korkak bir adam olsaydım, bu iki zatı hırsız sanarak öldürseydim, kabahatli olur muydum?»

Elektrik şirketinin, gizli elektrik kullanılıp kullanılmadığını tetkike hakkı vardır, fakat bu şekilde hareket et-

Hükûmetin Elektrik ve Tramvay Şirketlerinde yaptırdığı tetkikat

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Teftiş heyeti elektrik şirketinin kuruluşundan şimdiye kadar tutulan bütün hesababâtını, senelik kâr ve zarar hesaplarını gözden geçirmeğe memur edilmiş ve çalışmalarına başlamıştır. Heyete Metro hanının üçüncü katında bir büro tahsis edilmiştir. Dün öğleden sonra bu büroda bir toplantı yapılmış ve hesababâtın tetkiki etrafında müzakerelerde bulunulmuştur. Toplantı geç vakte kadar devam etmiştir. Bütün bu tetkikat yapılırken abonele- rin vâki şikâyetlerinin de nazarı itibar alınacağı söylenmektedir. Tetkikler ay sonuna kadar devam edecek ve netice bir raporla Nafia Vekâletine bildirilecektir.

Tramvay Şirketi de aynı müesseseye ait olduğundan tetkikatın Tramvay şirketi hesaplarına teşmil edileceği tahmin edilmektedir.

Şirkete ait hesaplarının geniş miktyasta tetkik edilmesi sebepleri şimdilik gizli tutulmaktadır. Bununla beraber bütün bu incelemeler, elektrik ve tramvay şirketlerinin de telefon ve Kadıköy su şirketi gibi hükûmetçe satın alınacağı şayiasını ortaya çıkarmıştır.

Alâkadar makamlar bu hususta çok ketum davranmaktadırlar. O kadar ki, dün Metro hanında elektrik şirketi erkânından salâhiyettar bir zat kendisi- le görüşen muharrimize böyle bir heyetten haberi olmadığını bile söylemiş tir.

Heyet bu şirketlere ait tetkikatını, ikmal ettikten sonra Kadıköy su şirketinin satın alınması müzakereleri etrafında meşgul olacaktır. Aynı heyetin Şark Demiryolları kumpanyasının satın alınması müzakerelerile de meşgul olacağı haber verilmektedir.

Yeni Neşriyat

6 ncı Ulusal Tıp Kurultayı — Geçen yılın Birinciteşrininde Ankarada toplanan 6 ncı Ulusal Türk Tıp kongresi zabıtları 580 sayfalık bir kitap halinde basılmıştır. Eserde bu kongrede yeni tıbbî hâdiseler ve tezler üzerinde yapılmış bir çok mübahaseleler vardır.

Holivud İstanbul Mağazın — Bu mecmuanın 17 Eylül nüshası güzel hikâyeler, güzel resimlerle en son sinema haberlerini yüklü olarak çıkmıştır.

tiği vaki değildi. Veya duyulmamıştı. Binaenaleyh bize öyle geliyor ki, mesele yanlış anlaşılıp ve yanlış tatbik edilmiş bir emirden doğmuştur ve müs- sif bir kazaya sebebiyet verebilecek bir hâdisedir. Bereket versin hafif atlatılmıştır. Bununla beraber tekerrürünün önüne geçilmesi lâzımdır.

KORSANIN KIZI

Yazan : Kadircan Kafil

Numara : 74

Son Posta'nın tarihi tefriki

Öyle ki eğer bu saatlerde kovalanmaları düşman bir de yardımcı bulacak onlara yüklenmiş olsa savaşı kazanmak şüpheli olacaktı.

İlyas Reis arkadaşlarını kurtarmak için Barselonaya kadar gitmiye, şehre girme de karar vermişti. Onu bu kararından hiç kimse vaz geçiremezdi. Fakat işi daha kolaylıkla ve daha korkusuz bitirmek, üstelik şu kaçağı da elelemek elbet zevkli olurdu.

Mansur ise onun gibi düşünmüyordu. Onun bütün korkusu şu düşüncesinde hemen belli oluyordu.

— Reis beni Barselonaya gitmekte terbest bırakmazsa?...

Hiç bir zaman reisin sözünden çıkmayan, onun her emrini hiç bir an tereddüt etmeden yapan bu yiğit yoldaş şimdi reisten gizli olarak kaçmayı bile tasarlıyordu.

Yüreğindeki intikam arzusu o kadar büyüyor, o kadar kuvvetle yanıyordu ki onun bütün benliğine hükmediyordu.

Uzaktan uzağa kiliselerin akşam duası için çaldıkları çanlar duyuluyordu.

Orada şimdi amiral Portondonun zafer haberi bekleniyordu. Belki bu zafer şerefine büyük bir âyin yapmak için hazırlıklara da başlanmıştı. Halbuki zavallı amiral bir hülya uğruna mahvolmuştu ve oğlu bu kara haberi getirince bu çanlar yeniden çalacaktı. Fakat hızlı hızlı ve sevinçle değil, ağır ağır ve matemle çalacaklardı.

İlyas Reis te leventleri de bunları düşünmüyorlardı.

Onlar iki gündür cenalarını dişlerine takarak giriştikleri yaman kovalamada kaybettikleri için fena halde üzülüyorlardı.

Bununla beraber kendilerini avutmak ta güç değildi:

— İlyas Reis bu kadar zahmetten sonra kolunu sallıyarak Cezayire dönmeyiz. Bizim için artık açık bir meydan olan bu sahillerde başka avlar bulur, başka savaşlar yaparız.

Rüzgâr hâlâ İodostan ve oldukça sert esiyordu. Zaten Jan Portondonun kurtulmasının biricik sebebi de bundan ibaretti. Çünkü yelkenleri daha bol ve büyük, teknesi de küçük ve hafif olan İspanyol gemisi her zamankinden daha çok yol almıştı.

Ancak beş yüz kulaç ıerideki İspanyol gemisi limanın ağzına gelmişti, aynı hızla içeri girdi ve limanın iki tarafını kuşatacak şekilde ileriye uzanmış olan kulelerle mazgalların arasında kayboldu.

İlyas Reis ellerini korkuluktan çekti.

Eller, avını kaçıran bir atmacanın pençeleri gibi gevşedi ve sarktı.

Mansur mırıldandı:

— Hava hiç yardım etmedi. Rüzgâr hafiflesedi çoktan ensesine binmiştik amma...

İlyas Reis cevap vermedi.

Mansur onu avutmak, kendi arzusunun da hemen yapmak için ilâve etti:

— Adam sen de... Aldırma... İspanyol gemisini kaçırdık amma, Allahın yardımıle yoldaşlarımızı elbet kurtarırız. Ben önce onları kurtarmaya çalışır, öcümü daha sonraya bırakırım. Olmaz mı?

İlyas ona döndü ve gözlerinin içine baktı:

— Yoldaşlarımızı kurtarmak gerek... Bunu yapamazsam, benim için yüz karasıdır. Donanma İspanyollara galip gelsin ve herifleri sudan çıkmış bilmem neye çevirelim de sonra sıklıkla madan yoldaşlarımızı esir verelim. Olur şey mi bu?...

— Onlarda da kabahat var. Saflardan ayrılmışlar, düşman içine dalmışlar. Levendin, eli kılıçta, gözü düşmanda olur amma, kulaklarını da kumandaya verir.

İlyas Reis yeniden ileriye baktı. Kalede ve kulelerde koşuşmalar vardı.

Topların parlak namluları kımıldamağa başlamıştı.

İlyas Reis limana kadar girerek hiç olmazsa orada düşmanı tepelemeyi bile göze almıştı. Fakat bu bir çılgınlık olurdu. Kurtuluş ihtimali pek azdı.

Bunun için kış kasaraya doğru yürüyerek genç bir levende:

— Git te söyle, geri dönüyoruz. Dedi.

Levent iki taraflı forsalarla kürekçilerin arasından koşu koşu geçti ve bir kaç saniye sonra kış kasaraya çıktığı, dümeniciye reisin emrini bildirdiği görüldü.

Reis geçerken Koca Ali ellerini göbeğinin üstüne bağlamış, boynunu bükmişti. Bu halile:

— Nidelim, elden geleni, hattâ elden gelmiyeni de yaptık. Lâkin yetemedik. Kısmet değilmiş!.. Demek istiyordu.

İlyas Reis bunu anlamıştı. Onun omuzuna elile hafifçe vurdu:

— Hakkın var. Biliyorum.

Dedi.

Sonra ilâve etti:

— Kürekler yavaş çekilsin. Bir mil kadar açılınca büsbütün bırakınsınlar ve kanatların üstüne alsınlar. Yelkenler de mayna edilecek. Ne yapacağımı düşüneneceğiz. Şimdilik herkes dinlensin. Yalnız vardiyalar çoğaltılacak.

Koca Ali bunları dikkatle dinledi ve:

— Başüstüne reis!

Diyerek lâzım gelen emirleri vermek üzere uzaklaştı.

Beş on dakika sonra Türk gemisi yavaş yavaş keşşlemeye doğru âdeta sürükleniyordu.

Canları burunlarına gelmiş, yorgunluk ve uykusuzluktan göz kapakları düşüveren kürekçilerle forsalar biraz nefes alıyorlardı.

Kürekler kanat üstüne alınınca hepsi de başlarını kürek topaçlarına, yahut birbirlerinin omuzlarına dayadılar, kimi horhıyarak, kimi mışıldıyarak uyuşmaya başladılar.

(Arkası var)

Evlilik hayatında mes'ut olmak herkesin elindedir

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

Çocuklar hakkındaki düşünceler!

1 — Evlenir evlenmez çocuk ister misiniz?

2 — Birkaç sene beraberce zevk ve safa etmek ve sonra mı çocuk sahibi olmak istersiniz?

3 — Çocuğu maddî vaziyetinizin iyi leşmesini müteakıp mı istersiniz?

4 — Tek çocuk mu müteaddit çocuklara mı sahip olmak istersiniz?

5 — Dindar mısınız? Çocuğu serbest fikirli mi, yoksa dinî terbiye altında mı büyötmek istersiniz?

6 — Kayın valide, kayınpeder, kayınbiraderleriniz hakkında fikirleriniz nedir? Bu insanlardan hoşlanırmısınız? Yoksa onların mevcudiyetlerine eşinizin hatırı için mi katlanıyorsunuz? Eşinizin kendi ebeveyni ile sık sık mı, arasıra mı temasa gelmesini istersiniz?

Kadının dışarda çalışması meselesi

1 — Karınıza maddî bir istiklâl veren işinde, evlendikten sonra da çalışmasına razı mısınız?

2 — Fâhri cemiyet işlerle meşgul olması doğru mudur?

Aradaki maddî münasebetlerin tanzimi

1 — Aylığımızı alınca, bütün parayı karınıza vermek ve siz lâzım oldukça ondan mı almak istersiniz?

2 — Yoksa hesabı siz mi görürsünüz, ve karınıza harçlık vermek mi istersiniz?

3 — Münhasıran eviyle, çocuklarıyla meşgul olması doğru mudur?

Umumi meseleler

1 — Nişanın uzun müddet uzamasına ve tarafların nikâhtan evvel birbirlerinin evinde bir müddet oturmalarına taraftar mısınız?

2 — Evlenmenin fizyolojik tarafına büyük ehemmiyet verir misiniz?

3 — Boşanma hakkında fikriniz nedir? Doğru mudur, bir necat çaresi midir?..

4 — Aradaki rabıtaya fikir ve düşünce mi, yoksa mistik, mevhum, mukaddes bir kuvvetin mi hâkim olmasına taraftarsınız?

Tarihten sayfalar

(Baştarafı 7 inci sayfada)

papanın nutkundan daha yüksek ve parlak buluyorlardı. Fransadan kalkan ve serserilerden, fakir köylülerle, maceracı şövalyelerden, hattâ çoluk ve çocuklardan ibaret düzensiz bir (Haçlılar ordusu) Almanya'ya girdi. Gittikçe çoğalarak ve her gittiği yerden yeni gönüllüler alarak Macaristanı, Balkanları, Bizans imparatorluğunu geçti. Çeşit çeşit milletlerden ibaret olan bu halk hristiyanlıktan evvelki âdetlere uyararak kendilerine kılavuz olarak bir kaz, bir keçi, bir boğa almışlar, onların ardından gidiyorlardı.

Bu düzensiz serseriler ordusu Macaristana girer girmez yağmaya, haydutluğa başlamıştı. Bir çokları Macarlar ve Bulgarlar tarafından öldürüldü. İstanbul'da da şehri yağma etmişler, kiliselerin damlarındaki kurşunları sökmüşler. Aynı kiliselerin papazlarına satmışlardı. Nihayet İznik önünde Selçuk Türklerinin ordusile karşılaşmışlar, kayaya çarpan bir kristal gibi parçalanmışlardı.

Piyer Lermi bir kaç serseri ile birlikte yüz bine yakın zavallının ölüle-rini çiğniyerek güçlkle kaçabilmişti.

★

İki yüz yıl süren Haçlılar harbi milyonların ölümüne maloldu. Piyer Ler-

mit bu sefer yüz bin piyade ve altı yüz bin şövalyeden ibaret bir ordu ile beraberdi. Bu korkunç kuvvet en tanınmış Avrupa prensleriyle kontlarının kumandasındaydı. Bizanslıların payitahtı olan İstanbulu yağma ettiler. Anadoluyu bir sel gibi yaladılar. Kadınları parçalıyorlar, karınlarını mızraklarla deşiyorlardı. Yarı çıplak ve serseri kılıklı Piyer Lermi hristiyanları bu zulümlar için kıskırtıyordu. Hristiyanlar ağıhtan şikâyet edince:

— Görmüyor musunuz? Türkler hep ölmüşler... Bundan iyi yemek mi olur?.. diyordu.

Bu sözler o zaman pek meşhur olan Antakya şarkısında geçmektedir. Şarkının diğer mısralarında şöyle söyleniyor:

— Haçlılar ordusunun mukaddes gönüllüleri Türk ölümlerini etlerini kızartarak yediler. Onlar, Türk eti yemeyi, biberli bir tavuskuşu yemekten daha güzel bulmuşlardı.

Haçlılar ordusu, arkasında kanlı bir iz, yüz binlerce ölü ve yaralı bırakarak Kudüse girdiği zaman yalnız 25000 kişi kalmıştı.

★

Türkler vatanlarını kurtarmak, kara kuvvetin şarkta yerleşmesine meydan vermemek için yılmadan ve bı-

Yazan: İsmet Hulusi İMSET

Ayağımın altına karpuz kabuğu koydular. Bu yüzden başıma belâ gelmedi. Bilâkis mes'ut oldum. Sonra başkalarının ayağının altına karpuz kabuğu koydular. İşte bu benim saadetimi mahvetti. Onun için karpuz kabuğuna karşı hem bir sevgim, hem de bir kinim vardır.

Anlatayım: Bir sabah gene böyle karpuz mevsimi Babiâli yokuşunu inmiş, Yenipostaneye giden caddede sapsımsı. Postanenin tam kapısı önüne bir karpuz kabuğu atmışlardı. Ben görmeden üzerine bastım. Ve birdenbire ayağına ilk defa paten geçirmiş acemi bir patinaj meraklısı gibi hızla ileri doğru kaydım.

Düşeydim, kimbilir belki başım yarılacak, kolum incinecek, ayağım kırılacaktı. Ben kaydığım kısa zamanda aklımdan bunları geçiriyordum. Fakat talih yardım etti, hem çok yardım etti. Bu düşündüklerimin hiç biri olmadı. Müvazenemi buldum, ayak üstü kaldım, diyeceğimi mi sandım; hayır müvazenemi bulamadım, amma düşmedim de... Karşıdan gelen genç bir kızla yüzyüze geldim. Esasen havaya kalkmış olan kollarımla onu yakaladım; ve bu sayede düşmekten kurtuldum. Bu yakalayış her hangi bir yakalayış gibi olmadı. Kollarımla genç kıza âdeta kucakladım. O birdenbire niye uğradığım şaşırmış. Bir şey söylemeden yüzüme bakıyor du.

— Affedersiniz!

Diyemedim, ben de ona baktım. Birbirimize o kadar yakındık ki hemen hemen yüzü yüzüme degecek gibi idi. Gözlerim gözlerinin içlerine bakıyor du; nihayet kendini toparladı:

— Affedersiniz!

niz, bir karpuz kabuğuna basmışım da!

— Zarar yok.

— Evet, ne yapmalı elde olmu-

yan bir şey, kaza bu.

Burnuma hoş bir esans kokusu geldi. Bu koku onun teninden, lüle lüle alınca dökülen sarı saçlarından geliyordu. Sarhoş edici, ferahlatıcı bir kokuydu bu!

— Geçmiş olsun..

— Teşekkür ederim.

— Fakat siz hâlâ..

— Ben hâlâ...

Ben hâlâ, derdemez farkına vardım. Ben hâlâ onu kollarımın arasında tutuyordum, gülümsedim. Kollarım isteksiz isteksiz yanıma düştü. Ve gene isteksiz isteksiz bir adım geriledim.

Bu sefer yalnız yüzünü, gözlerini değil, bütün vücudunu görüyordum. Genç kızın vücudu Venüs heykelini yapan kişinin, heykeli yaparken gözlerinin önünde tecüssüm ettirdiği modelin vücudu kadar güzeldi.

Artık ne bir adım ileri, ne de bir adım geri gidebiliyordum. Gözüm gözüne, gönlüm gönlüne mihlanmış kalmıştı.

Eh, bekâr adamdım. Evlenecek çağda idim. Bir kadını fevkalâde değilse bile, iyi geçindirecek kadar param vardı.

— Bayan, dedim, tesadüfümüz, biraz tuhaf oldu amma.. Size bir şey söylemek isterdim de..

— Söyleyiniz..

Fazla girizgâh yapmadan, lâfı döndürüp dolaştırmadan aklımdan gelenleri oracıkta kendisine söyledim. Ve oracıkta birbirimizle evlenmeye karar verdik. Evlendik, çok mes'uttuk. Yüzü güzel, gözü güzel, vücudu güzel karımın meğer huyu da çok güzelmış.. Bir defa olsun kavga etmedik, bir defa birbirimizi incitmedik. O bana bağlı idi, ben ona bağlıydım. O benim için her şeydi, ben onun için her şeydim. Saadetimiz öyle sağlam bir kale idi ki, kırk ikilik top bile yıkamazdı.

★

Evlendiğimiz günün yıldönümü olmuştu. Akşam onu Beyoğlunda bir pastacıda bekliyecektim. Oraya gelecek; buluşacağız; ve geceyi eğlence yerlerinde geçirip evliliğimizin bu ilk yıldönümünü güle eğlene kutluhyacaktık..

Pastacıya randevu saatinden biraz erken gitmiştim. Camekânın yanında bir masada oturmuştum.. Sokaktan gelip geçenerle bakıyordum. Gözüm bir saatte, bir de sokakta idi. Saat yürüdü, altına geldi. İşte karım bu saatte gelecekti.

Nasıl oldu bilmiyorum; karşıki kaldırıma bakmışım. Karım orada idi. Fakat ne vaziyette? Bir erkek onu kolları arasında tutuyordu. Kan beynime fırladı. Benim güzel, benim iyi huylu, benim sadık diye tanıdığım karım, Beyoğlu caddesinde erkeklerle kucaklaşacak kadar bayağı, ahlsız bir kadındı mıydı? Pastacıdan fırladım. Kendimi karşı kaldırımda buldum:

— Utanmıyor musun, ahlsız! Karım bir şey olmamış gibi yüzüme

baktı.

— Yüzüme ne bakıyorsun; sana söylüyorum, utanmıyor musun, caddede erkeklerle kucaklaşacak kadar bayağı, ahlsız bir karımsın

Yarınki nushamızda :
Bir Düğün gecesi
Nakleden : **Faik Bercmen**

ha!

Karım bu söze kızdı:

— Fazla geliyorsun!

Dedi:

— Fazla mı geliyorum, az bile. Senin gibi bir kadını saçlarından yakalayıp sokaklarda sürüklemeli.

Erkek te söze karıştı:

— Rica ederim bay, bu tarzda söz söylemeniz doğru olamaz.

— Sen kim oluyorsun, metresini al defol buradan.

Metresini al derken karımı gösteriyordum.

Ertesi gün karımdan bir mektup aldım. Mektup aynen şöyle idi:

«Bay,

«Dün sizinle buluşmak üzere Bey oğluna çıkmıştım. Sizin beni bekliyeceğiniz pastahanenin tam karşısına»

«geldiğim zaman görmeden bir karpuz kabuğuna basmışım, ve birden»

«bire kaydım. Karşı taraftan gelen bir erkek beni tuttu. Siz işte beni bu er»

«kek tutarken görmüştünüz. Bana»

«karşı kullandığınız çirkin sözlerden»

«sonra bir daha birleşmemize imkân yoktur.»

Mektubu aldığım zaman işi anladım; fakat ne yazık ki iş isten geçmişti. Ayrıldık.

Bir yıl evvel beni saadete ulaştıran karpuz kabuğu, bir yıl sonra da saadetim elimden almıştı.

madan dövüştüler.

İlk iki seferden sonra altı (Haçlı seferi) daha yapıldı. Bunlara Avrupalının en büyük şövalye, kont ve prensleri, Fransa, İngiltere, Almanya kralları iştirak ettiler.

Hattâ 1217 yıllarında Vandomlu Etyen adında genç bir çoban:

— Ben Kudüsü kurtarmak için Allah tarafından gönderildim.

Diyerek bütün Fransayı dolaşmıştı. Dokuz on yaşlarından başlayarak yirmi bin kadar çocukla, köylü ve ameleler onun arkasına takılmışlar, yola çıkmışlardı.

Marsilyaya geldikleri zaman orada iki tacir onlara:

— Sizi Suriyeye kadar götüreceğiz! Diyerek gemilere bindirmiş, fakat Mısra götürmüşler, satmışlardı.

Kara Boğa, Ata Bek, Nureddin, Salâhaddin gibi büyük Türk kumandan-

larının idaresindeki Türk orduları en sonra muzaffer oldular.

Fakat ne gariptir ki Piyer Lermi'nin kara taassubu, milyonlarca zavallının hayatına malolsa da garbi aydınlatılmağa sebep olmuştu. Çünkü o zamana kadar Şark'ı bir haydutlar ve serseriler yuvası diye tanıyan Avrupalılar burada kendilerinden çok yüsek bir medeniyet, fazilet, servet ve safa bulmuşlardı.

Avrupalılar, davul, boru, sargılı mızrak, yay ve yeldegürmenleri gibi bir çok şeyleri şarktan aldılar. Armalar yapmasını oradan öğrendiler. Esirler azat edilmesini orada gördüler. Papaların onları ne boş bir hırs ardında sürüklediklerini anladılar. Toprak kazanamadılar, lâkin memleketlerine parlak bir medeniyetin ışığını, şii, felsefeyi, fen ve ilmi götürdüler.

Turan Can

Gâvur
Mehmedin
Yeni
Maceraları

CİBALİ ZİNDANLARI

Son Posta'nın zabıta romanı: 72

Ondan sonra, etrafında bir takım sesler yükseldi:

— Seni, köpekoğlu köpek.. Bir haftadır, mahallemizde rahat, huzur bırakmadın.

— Aman kaçırmanın. Sıkı bağlayın, şu teresi.

— Kaç gecedir tatlı uykularımızı haram etmişti.

— Nihayet, yakaladık ya..

— Arayın üstünü, silâh filân bulunmasın.

— Biriniz koşun. Kulluğa haber verin.

— Aman iyi, zaptedin. Azılı bir domuza benziyor.

Gâvur Mehmet, hiç bir şey göremiyordu. Çünkü, birdenbire başına geçirilmiş olan kalın bir çuval, göğsünün üstüne kadar iniyordu. Fakat etrafını alanların seslerine dikkat ediyor; kuvvetli bir silkinişle onları dağıtma işini tahmin ediyordu.. Nitekim, bunu tecrübe etmiş; sırtüstü yattığı yerden doğrulurken, bir kaç kişiyi etrafına devirmişti. Fakat, burada çıkarcığı bir mücadelenin, işlerini tamamen altüst etmişine hüküm vermiş:

— Şimdi, bunları altüst edip te kaçırmaya başlarsam, bütün Loncanın, Ayvansarayın halkını peşime takacağım.. Bu sırada belki de tanınacağım. İşlerimi de kendim altüst etmiş olacağım. İyisi mi, hele sabredeyim, bakalım, sonu ne olacak?..

Diye, derhal sükûnet kesbetmiş; tekrar üzerine çullananlara, büyük bir teslimiyet göstermişti.

Gâvur Mehmedin tekrar sınıksız ya kalanlar, onu aramaya başlamışlardı. Hem arıyorlar; hem de bağırıyordu:

— Nah... İşte, bir hırsız feneri.

— Alın, bir bıçak.

— Vay canına.. Çifte ağızlı bir tabanca. Hem de, imanına kadar dolu.. Alimallah; bunun kesme kurşunları, gittikleri yerden selâm getirirler.

— Be herif!.. Ucunu üzerine tutma şu meredin. Ne olur ne olmaz.

— Buğurun. Bir sustalı bıçak da ha..

— E.. Buna ne dersiniz?.. İşte, bir deste maymuncuk.

— Vay canına.. Herif tam tertip geziyor.

— İşte.. Solları toplu hırsız diye buna derler.

— Tevekkeli mahallede soyulmadık ev kalmadı.

— Aman sıkı tutun. Bu mel'unlar, cıva gibidir. Elimizden bir kayar..

Bu sırada, karma karışık ayak sesleri işitilmiye başlamıştı. Bahçekapısına koşanlardan biri:

— Zaptiyeler geliyor.

Diye bağırıyordu.. Bir iki saniye sonra da, Gâvur Mehmedin etrafını, bir sürü zaptiye almıştı.

Yaşlı bir adam, zaptiye çavuşu ile konuşmaya başlamıştı:

— Çavuş ağa.. Kaç gecedir, uykumuzu, rahatımızı feda ettik ama, nihayet hırsız da yakaladık. Al bakalım. Sana teslim. Sakın kaçırayım, deme hâââ. Cümlemiz, bütün mahalle halkı, bu heriften davacıyız.

Zaptiye çavuşunun aczini yüzüne vuran bu sözler, onu hiddetlendirmişti. Sert bir sesle cevap vermişti:

— Sanki siz uyumadınız, beklediniz de.. Biz kullukda yan geldik, o turtuk mu?.. Biz de bir haftadır sokaklarda kol geziyoruz. Bir yerde, çit diye bir ses işitsek koşuyoruz.. Ama; bu keratayı yakalamak, size kismet oldu. Buna, ne denir?.. Söyleyin bakalım. Hırsızın bu olduğuna emin misiniz?..

Bütün sesler, birbirine karıştı. Herkes bir şey söylemeye başladı:

— Ben.. Yatıyı kıldım geliyor dum.

— Kahve kapandıktan sonra, eve gelirken...

— Bu taraftan...

— Surların üzerinden...

— Sımsiyah bir gölgenin geldiğini görür gibi oldum.

— Hem de, ne gelişi.. Âdeta, Divanyolunda yürüyormuş gibi...

— Kollarını sallıya... Sallıya...

— Allahın bildiğini ne saklayım. Ben, her şeyin doğrusunu söylerim...

Evvvelâ, içime bir korku girdi. Şöylece bir irkildim. Sakın, Toklu Dede Sultan kabrinden kalkıp ta, şöyle bir gezintiye çıkmış olmasın; dedim.

— Doğrusu, benim de aklıma gelmedi, değil.. Değil amma...

— Eh... Mal canın yongası... Hem men aklıma hırsız geldi. Ne olur, ne olmaz. Hele komşulara haber veriyim de.. Eğer hırsızsa, yakalarız. Yok, eğer Toklu Dede Sultansa, geldiği gibi gene gider; dedim. Usul usul komşuların kapılarını dolaşarak haber verdim.

— Allah, biliyor ya.. Evvelâ inmadık.

— Doğrusu.. İbrahim Efendinin, hayalet gördüğünü sandık.

— Ortalığı velleveye vermemek için şu karşığı çeşmenin dibine sinerek beklemeye başladık.

Karma karışık söylenen hikâye, epeyce uzun devam etti. Gâvur Mehmedin üstünden çıkan tehlikeli ve şüpheli eşya, kâmilan zaptiye çavuşuna gösterildi. Artık yakalanan adamın, bir haftadanberi mahalleye korku ve heyecan veren hırsız olduğuna, çavuş ağa da kanaat getirmişti.

Düşüğü vaziyet, Gâvur Mehmedin f na halde canını sıkmakla beraber, içtiği sözlere gülmekten de katılacak hale gelmişti. Başını örten çuvalın içinde, kahkahalarını güç zaptedebilmekte idi.

Hikâye biter bitmez çavuş emir vermişti:

— Açın şu çuvalı bakayım. Şu keratanın suratını göreyim. Ne biçim şeymiş?..

Çuval açılır açılmaz; Gâvur Mehmetle zaptiye çavuşu, göz göze gelmişlerdi. Gâvur Mehmedin çehresi birdenbire değişmiş; dudaklarında bir tebessüm belirmişti. Zaptiye çavuşu da, az kalsın:

— Vay, çavuşum.. Sen misin?..

Diyecekti... Fakat epeyce zeki bir adam olan zaptiye çavuşu, Gâvur Mehmedin bir kaç işaretle derhal kendini toplayıvermişti.

Hacı İbrahim Efendi denilen o ihtiyar adam sabredememişti:

— Hele şuna bakın. Utanıp arlanıyor mu?.. Âdeta, sırtıyor. Ne olacak. Alındaki âr, haya damarı çatlamış.

Zaptiye çavuşu, kaşlarını çatarak neferlere emretmişti..

— Kaldırın şunu.. Götürün kara-kola.. Hele şimdi ben ona güzelce bir sopa döşüeyim de, sırtmayı görür.. Hadi... Düşün önüne...

Uzunca bir katile halinde yola düzülüşlerdi.. Gâvur Mehmedin etrafı silâhlı zaptiyelerle ibata edilmişti.

(Arkası var)

TAKVİM

EYLÜL							
Rumî sene	17		Arabî sene				
1352	17		1355				
Eylül	Resmî sene		Hızır				
4	1936		135				
PERŞEMBE							
SABAH				İMSAK			
S.	D.	Cem. ahar		S.	D.		
11	20	29		9	42		
5	42			4	01		
Öğle		İkinci		Akşam		Yaşlı	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
5	51	9	21	12	—	1	32
E.	12	08	15	39	18	17	19
Z.							

İttihatçılar Devrinde MUHALEFET

Nasıl doğdu, Nasıl yaşadı, Nasıl öldü?

Son Posta'nın siyasi tefriki:

— 57 —

Yazan: Ziya Şakin

İstanbulda bazı şüpheli hareketler ve yangınlar başlamış, muhtelif işçi ve amele sınıflarının grevleri, günlerce şehrin umumî hayatını tehdit eylemişti

Din; (içi zerzevat dolu bir zenbil) şeklinde telâkki ediliyor; bunu elden kaptırmamak için mücadeleye girişilmek isteniliyordu. Fakat cemiyetin tehditkâr vaziyeti karşısında, buna henüz cesaret gösterilemiyordu.

Maamafih; aradan çok geçmeden, İstanbulda bazı şüpheli hareketler zuhur etmeye başlamıştı. Muhtelif işçi ve amele sınıfları arasında yapılan (grev) ler birbirini takip ediyor; bazan günlerce İstanbulun umumî hayatını tehdit ediyordu.

Sonra.. Sebepleri meçhul kalan yangınlar arttıkça artıyor; bazan bir kaç mahalleyi birden kızıl alevler silip süpürüyordu.

Bu yangınlar, ilk zamanlarda kazalara atfedilmişti. Fakat, bunların nazari dikkati celbedecek bir şekil almaması, hem halka korku vermiş; hem de zabıtayı harekete getirmişti. Her tarafta şiddetli tedbirler alınmasına rağmen, yangınların arkası kesilmemekte idi. Nihayet, muhtelif yerlere kundaklar sokulduğu tesbit edilmişine üzerine, bütün İstanbulda büyük bir heyecan baş göstermişti.

Bir gece zarfında, tam on yedi yerden yangın zuhur etmişti. Artık halkın rahat ve huzuru, tamamen münselip bir hale gelmişti. Zabıta memurları, işlerini güçlerini bırakmışlar; sadece bu işin peşine düşmüşlerdi. Hükmüt, halkın heyecanını teskin etmek için şöyle bir ilân neşrine mecburiyet hisseylemişti:

— Resmî —

Zaptiye nezareti âliyesinden:

[Dersaadette, öteye beriye kundak vaz'ı suretile ikai harik teşebbüsünde bulunulduğuna dair bazı gazetelerde vuku bulan neşriyatı mübalâğatkârane halk üzerinde suitesir hâsil ederek kulübü nasta heyecan tevliht ettiği maatteessüf anlaşılmiş; ve zabıtaca icap eden takayüdat ve tedabiri mâniaya tevessül edilmiş olmakla, hiç bir havfü endişeye mahal olmadığı beyan ve ilân olunur.]

Denilmişti.

Denilmişti amma; bir kaç gün sonra da, meselenin pek acı bir hakikati ihtiva ettiği patlak vermişti.

Aradan bir kaç gün geçer geçmez, (Vefa) ve (Yahnigüzel) mahallelerinde gece yarısından sonra bazı yerlere kundak sokmaya çalışan bir iki kişi elde edilmiş.. Ciddî ve esah tahkikatı yapılmış.. İstanbul baştan başa yakıp kül etmek için muntazam bir plân dahilinde çalışan bir komite keşfedilmişti.

Bu komite, kimlerden mürekkepti? Bütün efkârı umumiye, sabırsızlıkla hükümetin vereceği cevabı beklemişti. Fakat hükümet; evvelâ bu mesele etrafında ketum davranmış; sonra da sudan bir beyanname ile işi geçiştirmek istemiş.. Halbuki bu teşekkül, ciddiden mühim ve nazari dikkati celbedecek bir şekilde idi. Çünkü, ele geçirdikleri bazı seriserileri ücret mukabilinde kullanan elebaşlar; meşrutiyetin darbesine uğramış olan bir takım adamlarla, (hali hazır) dan memnun olmıyan kimselerden mürekkepti. Tabiidir ki; şiddetli tedbirlerle bu hainane hareketlerin önüne geçilmesi.. Lâkin, muhtelif zümrelerde yeni idareye karşı hâsil olan hoşnutsuzluk ve emniyetsizlik gittikçe hudutlarını genişletmekte idi.

— Cemiyeti muhteremeye mensup olmıyan memurlar, kâmilan işlerinden çıkarılacaklar.

Bu söz, bütün memurlar üzerinde ideta bir yıldırım tesiri husule getirmişti. Hakikaten o esnada da devlet

dairelerinde (tensikat) işlerine girişilmişti.. Hiç şüphesiz ki bu (tensikat), elzemdi. Devlet daireleri, birer (imaret) halinde idi.. Adedi yirmi yedi bini geçen memurların büyük bir kısmı; tekaüt hakkını çok geçmiş olan yaşlı bir takım adamlarla, devlet memurluğu liyakatini kat'iyyen haiz olmıyan bir takım (mensup) ve (mültemesi) lardan mürekkepti. Devletin hazinesi ise, bu (tufeyli) gürhu beslemekten, artık iflâs edecek dereceye gelmişti.

Tensikat işleri, (gayri memnun) ların adedini arttıracak; ve (yeni idare) nin başına bir gail çıkaracak şekle girmişti. Memurlar, (hakkaniyetle muamele göreceklere emin değillerdi. Bunun için, - devlet memurları zümresinin içinde en münevver kısmı teşkil eden - Hariciye Nezareti memurları, Sirkeci istasyonunun karşısındaki gazinoda toplanmışlar:

[Tensikatu icra eden Nezaret erkânına emniyetimiz yoktur. İçimizden bir heyet teşkil edelim. Mukadderatımızı o heyete teslim edelim]

Diye - hükümetler tarihinde ender görülen, - garip bir karar vermişlerdi.

★

Ortada nifak zuhuruna sebebiyet veren, iki âmil görünüyordu.

Biri; memleketi fiilen idareye hazırlanan; ve cemiyetin başında bulunan (hakiki İttihatçılar) in henüz vaziyeti kavrayamamış olmaları idi.

Diğeri de; İttihatçılar tarafından iltifat göremedikleri için, cemiyetin haricinde kendilerine birer mevki yaratmaya uğraşanlardı.. Bunlar' artık yavaş yavaş bariz muhalefetlere geçiyorlar; (avam) ı ellerinde tutarak bu vasıta ile İttihatçılara galebe çalmak istiyorlardı. Fakat garibi şurasıdır ki; bunlar da İttihatçılara hangi cepheden hücum etmek lâzım geldiğini kestiremiyorlar; ancak memleketin sükûn ve asayişini ihlâl etmek suretile zafer kaznacıklarını ümit ediyorlardı.

Prens Sabahaddin Beyin, - muvafık, gayri muvafık.. İyî, kötü - ilmi esaslara istinat eden siyasi fikir ve umdeleleri istisna edilecek olursa, hiç kimse (İttihat ve Terakki Cemiyeti) ni siyasi cepheden görmüyor, göremiyor; hattâ, görmek istemiyor.. Hiç kimsenin ağzından:

— İttihat ve Terakki Cemiyetinin siyasi programı şundan ibarettir. Bu programın da şu maddeleri faydalı, şu maddeleri de muzırdır.

Diye ciddî bir tenkit işitilmiyordu.

Bütün hücumlar, İttihat ve Terakki Cemiyeti ile ilişkisi olan şahıslara gösteriliyordu.. Meselâ, Abdülhamit vükela ve vüzerasının hemen ekserisi birer bahane ile tevkif edildikleri halde, Abdülhamit devrinde senelerce (Meşihat) makamında kalan (Şeyhislâm, Cemaleddin Efendi) nin daha hâlâ mevkiini muhafaza etmesine, bir türlü tahammül edilemiyordu. Bunun içindir ki, Şeyhislâm Cemaleddin Ef. aleyhine başlayan husumet, gittikçe artıyordu.

Bu nifak ve husumeti idare edenler, pek kurnaz davranıyorlardı. Evvelâ ortaya dinî bir mesele atıyorlar; halkın taassubunu tahrik ediyorlar; sonra da:

— Ne olacak?.. İttihatçıların hepsi, Mason. Kâinatı da Mason yapmak istiyorlar. Şeyhislâm Efendinin ileri atılarak bu felâketin önüne geçmesi lâzımgelirken o da, onlara uyuyor. Din, elden gidiyor.

Diye; avam ve softalar gürhunu daha fazla heyecana getiriyorlardı.

(İkdam) gazetesinde (Aliyül Mevlevî) imzası altında yazılan yazılar,

en kuvvetli ve en çabuk filiz verecek nifak ve fesat tohumlarını saçıyorlardı. Ortaya, mühim bir mesele atılmıştı: (Kuran) in tercüme ve tefsiri..

Bu meseleyi ortaya atan, yukarıdaki imzanın sahibi idi. Bir kısım matbuat ta, derhal bu mesele etrafında bahse girişmişlerdi.. İşte bu mübahese, cahil ve mutaassıp halk üzerinde birçok tefsirlere ve tevillere sebebiyet vermiş; İttihatçılarla, (İttihatçılara taraftar) telâkki edilen Şeyhislâm Cemaleddin Efendi aleyhine çok ciddi bir heyecan husule getirmişti.

Derhal, Şeyhislâm Cemaleddin Efendiye birtakım imzasız mektuplar gönderilmişti. Bu mektupların muhteviyatı, en acı hakaretleri ihtiva etmekte idi. Aynı zamanda;

(Üç gün zarfında istifa edip (Şeriat) Islâmiyenin başından çekilmezseniz katil ve idam edilmeniz muhakkaktır]

(Arkası var)

Ölçü üzerine Fennî Kasık Bağları

Mide, barsak, böbrek

düşkünlüğüne

Fennî

Korsalar

İstiyenlere ölçü

tarifesi gönderilir

Eminönü

Izmir sokağı

Tel. 20219

ZAHARYA

Oreopolos

Taklitçilerden

sakiniz.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi 1888

İdare merkezi

İstanbul (Galata)

Türkiyedeki şubeleri:

İstanbul, (Galata, Yenice);

Izmir, Mersin.

Adana bürosu

Yunanistandaki şubeleri:

Selânik, Atina, Pire.

Her nevi banka muameleleri

İstanbul ve galata şubelerinde

kiralık kasalar

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Eski Zabıta, Çatalçeşme sokağı, 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve

resimlerin bütün hakları

mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.

İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

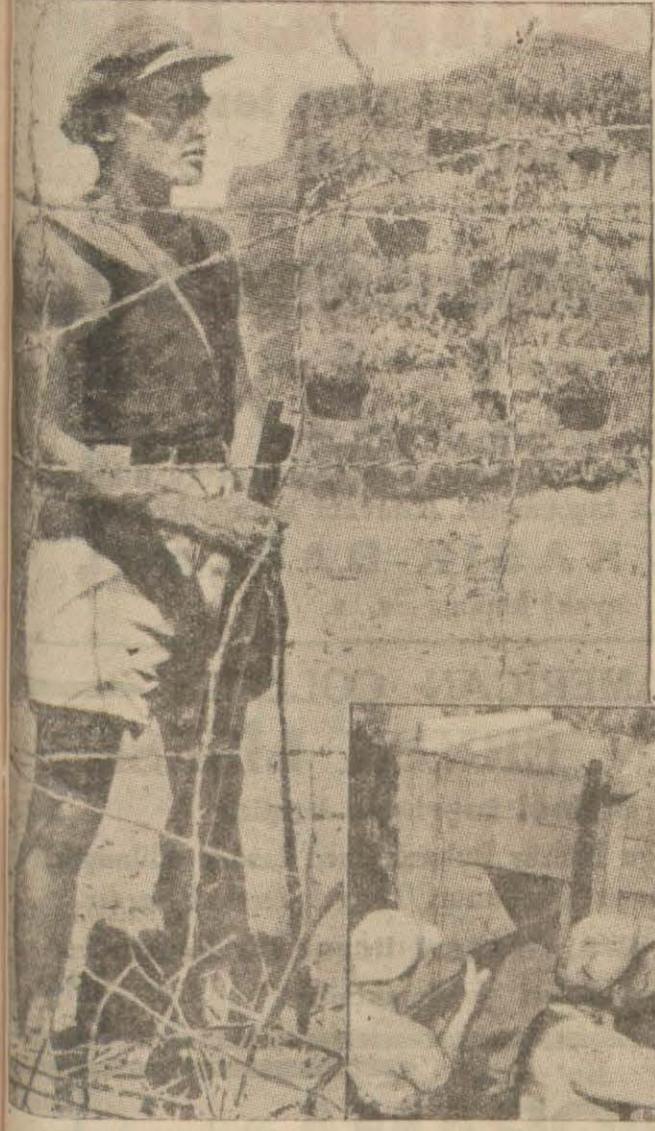
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul

Telgraf : Sonposta

Telefon : 20203

Filistinde Arap - Yahudi mücadelesi

Deyli Meyl gazetesinin yazdığına göre Filistin'deki yahudiler, arapların hücumlarına karşı koya-bilmek için Telaviv civarında siperler kazılmış, telörgüleri yapmışlardır. Yahudi çocukları, elerinde tüfek buralarda, sıra ile nöbet beklemektedirler.

Resimde nöbet bekleyen bir yahudi çocuğu ile siperlerin dahili görülmektedir.

Son günlerde büyük şehirlerde nisbi bir durgunluğa mukabil, köylerde çarpışmalar olmaktadır.

Betonarme Köprü İnşaatı Eksiltme İlanı: Nafia Vekâleti Şose ve Köprüler Reisliğinden:

Sinop Vilâyetinde Sinop - Ayancık yolu üzerinde 31500 lira keşif bedelli Karasu köprüsü inşaatının kapalı zarf usulüyle eksiltmesi 29/9/936 günü saat 16 da Nafia Vekâleti Şose ve köprüler Reisliği eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 157.5 kuruş mukabilinde ve köprüler Reisliğinden alınabilir.

Muvakkat teminat 2362.50 liradır. Eksiltmeye girmek isteyenlerin resim gazetinin 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye tevfikân müteahhitlik ehliyet vesikasını haiz olmaları ve bizzat Mühendis olmadıkları ve bir Mühendisle beraber bu işe girmedikleri takdirde asgarî 10 metre genişliğinde Betonarme bir köprü yapmış olduklarına dair vesika ibraz etmeleri lâzımdır.

Teklif mektuplarının 29/9/936 salı günü saat 15 e kadar Ankarada Şose ve köprüler reisliğine verilmesi lâzımdır. «768» «1091»

Bolu İli Orman Direktörlüğünden:

Bolu İli Merkez ilçesinde Hudutları şartnamede yazılı kalınca ve Konur oğlu Devlet ormanından "bir yıl içinde imal ve ihraç olunmak üzere," numaralanmış ve ölçülmüş gayri mamul 1978 metre mik'ap ve 120 desimetre mik'aba denk 3653 adet devrik çam ve 1078 metre mik'ap ve 221 desimetre mik'aba denk 927 adet devrik köknar ağacı bir ay müddetle ve kapalı zarf usulüyle arttırma komisyonuna sunulmuştur.

2 - Arttırma 25/9/936 Cuma günü saat 15 de Bolu Orman Müdürlüğünde yapılacaktır.

3 - Beher Gayri Mamul metre mik'ap Çamın muhammen bedeli 210 kuruş, Köknarın 170 kuruştur.

4 - Muvakkat teminat 450 liradır.

5 - Şartname ve mukavelename projesini görmek isteyenler bu müddet içinde hergün Boluda ve İstanbulda Orman Müdürlüklerine ve Ankarada Orman Umum Müdürlüğüne müracaat edebilirler. "968,"

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

4281 Sayılı Tütün Eksperiliği nizanması dairesinde ehliyetname almak isteyenlerin 11/ Teşrinievvel/936 tarihine kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğüne müracaat etmeleri lâzımdır. Bu müddetten sonra müracaatta bulunacakların ehliyetname alamıyacakları ilân olunur.

«1026»

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ: 1863

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz lirası

Türkiyenin başlıca şehirleriyle Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Manchester'de. Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri, Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistan'da Filyalleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar.

Muzadı taaffün ve deriyi takviye hassalarına malikiyeti Krem Pertevin bugünkü şöhret ve şümulünün bariz delilidir.

ANKARA MEKTEPLİLERİNE

Kitaplarınızı defterlerinizi en müsait şekilde Ankarada Maarif Vekâleti karşısında Akba kitap evinden tedarik edebilirsiniz. İzdihama mahal kalmamak için şimdiden kitaplarınızı alın. Telefon 3377

RADYO

Bu Akşamki Program

İSTANBUL

Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk müzikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30: Çay saati: Dans musikisi, 19,30: Konferans, 20: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi, 20,30: Saifiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi 21: Plâkla sololar, 1 - W. A. Mozart: Titus, Overture, 2 - Jos. Cungi, Hydiopathen, Walzer, 3 - Tchakowaki: İnti. U. Arie aus d. Oper Eugen Onegin, 4 - Tchakowaki: Trepak aus «Calese Noisette» (Ballet), 5 - Albeniz, «Serenata, sus suite espagnol, 6 - Fr. Lehar, Opt. Luxenburg (parçalar), 7 - Paderewsky, Chant du voyageur, 8 - Rubinstein, Toreador e Andalus, 22,30-23: Ajans havadisı.

BÜKREŞ

6,30: Sabah konseri, 13,30-15: Haberler ve plâk, 19: Orkestra, 19,55: Aktüalite, 20: Konserin devamı, 20,20: Konferans, 20,40: Verdinin operalarından plâklar, 21,10: Konferans, 21,25: Radyo orkestrası, 22,30: Haberler, spor, 22,45: Sandu Marku orkestrası, 23,45: Haberler.

VARŞOVA

18: Salon musikisi, 18,50: Küçük orkestra, 19: Konuşmalar, 21: Radyo piyesi, 21,30: Konuşmalar, 21,45: Haberler, 22: Leh şarkıları, 22,30: Oda musikisi, 23: Spor, 23,15: Plâk konseri.

BUDAPEŞTE

19: Dans plâkları, 20: Ziral neşriyat, 20,15: Piyoano konseri, 20,45: Dış siyasa bir bakış, 21: Küçük şarkılar, 21,30: Budapeşte konser orkestrası, 22,40: Haberler, 23: Radyo salon orkestrası, 24,10: Çılgan musikisi.

BELGRAD

20,30: Millî neşriyat, 21: Senfonik konser, (Sarayın orkestrası tarafından), 23: Haberler, 23,20: Koro konseri.

MOSKOVA

18,30: Operada verilecek piyesi nakil, 22: Yabancı dillerle neşriyat.

PRAG

18,15: Şarkılı gayda musikisi, 18,45: Şiir, 19: Çocuk şarkıları, 19,20: Konuşmalar, 20,25: Dans musikisi, 21,10: Halk şarkıları, 21,30: Stüdyo piyesi, 23,15: Askerî bando.

VIYANA

(40,4 m. kısa dalga), 18,30: Piyoano - şarkı 10: Konuşmalar, 20: Haberler, 20,10: Polis neşriyatı, 20,20: Viyana musikisi, 21: Klâsik orkestra (Don Juan, Fausttan parçalar), 23: Haberler, 23,10: Kuartet musikisi, 24,15: Dans.

Son Posta

İstanbul Gelir ve Para

BORSASI

16 - 9 - 1936

Türk Devlet Borçları

Lira	Lira
% 7,5 T. B. I 23,40	% 5 Hazine B. 46,00
% 7,5 T. B. II 21,975	Dahill istikraz 95,75
% 7,5 T. B. III 21,95	

Devlet Demiryolları Borçları

Lira	Lira
Ergani 97,75	Anadolu I ve II 45,15
Sivas Erzurum 100,00	Anadolu M 46,...

Sosyeteler Eshamı

Lira	Lira
İş. B. Mül. 85,00	İst. Tronçay 22,50
» HA 10,00	Bomonti 9,25
» Name 10,00	Terkos 14,75
Merkez B. D. 80,25	A. Çimento 12,75

ÇEKLER

Krş.	L. T. L. İct.
İsterin 638,50	Liret 10,0880
F. Frangı 12,055	Dolar 0,721

NAKİT

Krş.	Krş.
20 F. Frangı 166,00	1 Mark 30,00
1 Dolar 126,50	20 Drahml 23,00
1 İsterlin 634,00	20 Leva 25,99
20 Liret 166,00	20 Ley 16,00

Borsa Dışında

L. K.	L. K.
Kredi Fonslye 188: senesi 00,00	Mübadil Bon. 00,00
1903 » 101,50	Gayri » 00,00
1911 » 96,50	Altın 953
	Mecidiye 00

İlan

Muş, Bitlis, Vana gideceklere: Elâziz istasyonundan otomobil yolu açıktır. Bu yol çok kısırdır, hava, su, yiyecek mebzuldür. Diyarbakır yolu çok uzundur.

KAYIP: 934 senesinde Beyoğlu 29 uncu ilk okulundan aldığım diplomamı kaybettim. Yenileyeceğim.

Siraserviler Aslan yatağı sokak numara 14 de 328 numaralı Mustafa Saio

725

Soğuk algınlıkları

ve her türlü ağrılarda

en çabuk
tesir
eden

ASPIRİN

2 ve 20 komprimelik ambalajlarda bulunur.

Ambalaj ve komprimelerin üzerinde halisliğin timsali olan markasını arayınız.

İstanbul Belediyesi İlanları

Senelik muhammen bedeli	İlk teminatı
-------------------------	--------------

Büyükdere Büyükdere caddesinde 209 No. lı kahve karşısında 104 metre murabba arsa (937 Mayıs sonuna kadar)

10 0,75

Beyoğlunda Kamer hatun mahallesinin Çokur sokak sokağında 47 No. lı üst kat altı odalı ev (937 veya 938-939 senesi Mayıs sonuna kadar)

180 13,50

Üsküdar'da Tebağlar mahallesinde 13 No. lı Hayreddin çavuş mektebi (937-938-939 senesi Mayıs sonuna kadar)

36, 2,70

Köprünün Köprü altı mahallesinde Kadıköy iskelesinde 88/1 No. lı dükkân

240, 180

Köprünün Köprü altı mahallesinin Kadıköy iskelesinde 88/1 No. lı dükkân

2160 162

Köprünü Adalar iskelesinde 8 No. lı dubada baraka

420 31,50

Büyükdere'de Büyükdere çaddesinde 90 No. lı kahve yanında 67 metre murabba arsa (937 senesi Mayıs sonuna kadar)

13 0,98

Yukarıda semti senelik muhammen kiralare teminatları yazılı olan mahaller teslim tarihinden itibaren 937 senesi veya 938-939 seneleri Mayıs sonuna kadar kiraya verilmek üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri Levazım Müdürlüğünde görülür. İstekli olanlar hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 29/9/936 Salı günü saat 14 Daimi Encümente bulunmalıdır.

(B.) (1228)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1. - Şartname ve nümunesi mucibince (147000) adet 26 x 48 Eb'adında galon mantarı pazarlıkla satın alınacaktır.

2. - Eksiltme, 2/10/1936 Tarihine rastlayan Cuma günü saat 15 de Kabataşta İnhisarlar Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

3. - İsteklilerin, şartname ve nümunesini görmek üzere hergün ve pazarlık için de % 7,5 muvakkat güvenme parasile birlikte eksiltme için tayin olunan günde sözü geçen Komisyona müracaatları.

(1334)

KINOPRİN kareleri HER YERDE 7 1/2 KURUŞ

BAŞ. DIŞ. ROMATİZMA AĞRILARILE GRİP VE NEZLEYE KARŞI BİRİÇİK İLAÇTIR

Emniyet İşleri U. Müdürlüğünden:

1 - 936 Senesinde zabita memurları için diktilirecek azı 4270 çoğu 4696 takım elbise maa kasketin dikimi yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

2 - Kasket dahil beher takım elbisenin dikiş muhammen bedeli 411 kuruştur.

3 - İhalesi 21/9/936 Pazartesi günü saat 15 de Emniyet İşleri Umum Müdürlüğünde müteşekkil komisyon huzurunda yapılacaktır.

4 - Eksiltmeye girecekler 1447 lira 54 kuruşluk muvakkat teminat mektup veya makbuzile ve 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını ihale vaktinden bir saat evvel Komisyona vermeleri lâzımdır.

5 - Bu bapta fazlaca izahat almak ve şartnamesini görmek isteyenlerin Emniyet İşleri Umum Müdürlüğü Üçüncü Şube Müdürlüğüne müracaat eylemeleri.

"682," "884,"

HASAN öksürük pastilleri

Öksürük, Nezle, Boğaz ve Göğüs hastalıkları ile sesli kısılanlara şifai tesirleri çoktur. 30 kr. Hasan ecza deposu

ENO'S 'FRUIT SALT'

Inkibaz ve ondan mütevellid migreni, baş ağrılarını ve dermansızlığı def'eder.

ENO, "Fruit Salt", "Sol de Fruit" ve "Meyve Tuzu" kelimeleri fabrika markası olarak tescilli edilmiştir.

Dahiliye Vekâletinden:

- 1 — Ankarada Yenişehirde Vilâyetler evi arkasındaki sahanın tesviyesi ve tanzimi işi kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konmuştur.
- 2 — İşin muhammen keşif bedeli 7077 lira 89 kuruştur.
- 3 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır.
A — Eksiltme şartnamesi.
B — Tesviyei turabiyeye ait fenni şartname.
C — Keşif cedveli.
D — Projedir.
- 4 — İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı bedelsiz olarak Vekâlet levazım Bürosundan alabilirler.
- 5 — Eksiltme 28/9/936 tarihinde saat 15,30 da Vekâlet binası içinde toplanacak satınalma komisyonunca yapılacaktır.
- 6 — Muvakkat teminat 531 liradır.
- 7 — Teklif mektupları yukarıda 5 inci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Dahiliye Vekâletine getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektupları yine 5 inci maddede yazılı saate kadar reisliğe gelmiş bulunmaları şarttır. Teklif mektuplarının dış zarfları mühür mumu ile eyice kapatılmış olmaları şarttır. Postada vaki olacak gecikmeler kabul edilmez. «837» «1199»

KANZUK Saç eksiri

COMOGENE

Saçların köklerini kuvvetlendirir. Dökülmesine mâni olur. Kepekleri izale eder. Neşvünemasını kolaylaştırarak hayat kabiliyetini artırır. Lâtif rayihalı bir saç eksiridir.
İngiliz Kanzuk Eczanesi
Beyoğlu - İstanbul...

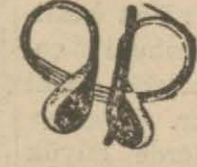
DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiyedeki şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü
★ Her türlü banka işi ★

Ortopedi müessesesi

A. KİFİDES

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Sent Antuan kilisesi karşısına taşınmıştır. (Glavani sokağı köşesi)

KORSA ve KASIK BAĞLARI,
fenni ayak kapları v. s.

TARSUS AMERİCAN COLLEGE

AMERİKAN ERKEK LİSESİ

Tedrisat 1 Birinci teşrinde başlar

Tam devreli Lise olduğu Kültür Bakanlığınca tasdik edilmiştir. Türkçe, İngilizce, Fransızca okunur. Ticaret dersleri vardır.

Leyli ücret 220 lira, Nefari ücret 40 liradır.

Kayıd muamelesi yapılmaktadır.

Bu akşam

Taksimde **PANORAMA** Bahçesinde
Hanende Küçük YAŞAR'ın

26 ncı senesi devriyesi kutlulanacaktır. Tel. 41065

HEMORRON

Ameliyatsız basurları tedavi eder tesiri katîdir.

Sandalya ve Mobilyanın

Hem ucuzunu, hem güzelini almak için İstanbulda Rızapaşa yokuşunda 66 No. **ASRI MOBİLYA** mağazasını ziyaret ediniz.

AHMED FEVZİ Tel. 23407

Öksürenlere: KATRAN HAKKI EKREM

KUMBARA

BİRE
1000
VEREN
TARLADIR

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

Hiç bir erkek yüzü bana tevccüh etmiyor. Diğer genç kızların baloya ve gezmeye çağırıldıklarını, hattâ izdivaca bile talip çıktığını görünce âdeta gıpta ediyordum. Fakat hiç biri bana bakmıyordu, sebebini de biliyordum... Çirkin bir tenim vardı. Cildim siyah noktalı ve açık mesemelerle dolu idi. Tevesül ettiğim bütün tedbirlerin hiç biri fayda vermiyordu. Fakat, bir kimyagerin tavsiyesiyle yağsız beyaz Tokalon kremini tecrübe ettim. Bir kaç gün sonra, cildim daha beyaz ve daha nermiş bir hal keşbettiler. Bir hafta nihayetinde bütün siyah noktalar ve açık mesemeler tamamen zail oldu. Cildim beyazlandı, ve yumuşadı. Artık kışkanç değilim. Şimdi tesadüf ettiğim bütün erkekler bana güler yüz gösteriyorlar. Beyaz renkteki Tokalon kreminde taze krema ve musaf-fa zeytinyağı mevcut olup bunlar mesamelere nüfuz ve sabun ve suyun izale edemediği gayrisaf maddeleri tamamen giderirler. Aynı zamanda cildi besleyen ve gençleştiren kıymetli unsurlar da vardır. Her kadın hattâ yaşlı bile olsa az zaman zarfında genç kızların bile gıpta edeceği açık, taze ve cazip bir cilde malik olabilir.

DEMİ İKTİDAR
BEL GEVŞEKLİĞİ
DERMANSIZLIK
VÜCUT & DİNAĞ
YORGUNLUKLARI

SEKSÜLİN
KUTUSU 200 KURUŞ
BEŞİR KEMAL ECZANESİ
MAHMUT CEVAT
SİRKECİ - İSTANBUL

TIFOBİL

Dr. İhsan Sami

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için ağızdan alınan tifo haplarıdır. Hiç rahatsızlık vermez. Herkes alabilir. Kutusu 55 Kr.

Son Posta

İLÂN FİATLARI

- 1 — Gazetenin esas yazısıyla bir sütununun iki satırı bir (santim) sayılır.
- 2 — Sahifesine göre bir santim ilân fiatı şunlardır:

Sahife	: 1 — 400 kuruş
»	: 2 — 250 »
»	: 3 — 200 »
»	: 4 — 100 »
Diğer yerler	: — 60 »
Son sahife	: — 30 »

- 3 — Bir santimde vasatî (8) kelime vardır.
- 4 — İnce ve kalın yazılar tutacakları yere göre santimle ölçülür.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Md.: Selim Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL
S. Ragıp EMEÇ